

Kominternin Toimeenpanevan Komitean poliit- sihteeristön avoin kirje Amerikan kompuo- lueen suomalaisille jäsenille.

Kominternin VI kongressin jälkeen Amerikan kommunistisessa puolueessa esiintynyt oikeistolaisuus ilmeni verrattain huomattavana myöskin sen suomenkielisten jäsenten keskuudessa. Viime vuoden loppupuolella sai oikeistolaisien taistelu puolueen päälinjaa vastaan suomenkielisten jäsenten keskuudessa sellaisen muodon, samalla kun myöskin puolueen johdon taholta taistelussa heitä vastaan oli tehty taktillisia virheitä, että Kominternin Toimeenpaneva Komitea oli pakotettu kutsumaan toverit Puron ja Tenhusen (joista jälkimäinen oli osoittanut horjuvaisuutta taistelussa oikeistolaisuutta vastaan) Moskovaan selostamaan tilannetta Amerikan suomenkielisessä työväenliikkeessä. Näiden toverien antamain selostusten johdosta, heidän myötävaikutuksellaan ja hyväksynnään julkaisi Toimeenpanevan Komitean poliitisihteeristön äskettäin Amerikan kompuolueen suomenkielisille jäsenille osoitetun 26 konekirjoitettua liuskaa käsittävän avoimen kirjeen. Julkaisemme seuraavassa osia kirjeestä, jossa hyvin sattuvasti luonnehditaan Amerikan suomenkielistä työväenliikettä.

Kallit toverit! Se jakautuminen, mikä nykyään on tapahtumassa Amerikan Komm. Puoluetta tähän asti seuranneitten suomalaisten järjestöjen keskuudessa, on verrattavissa niihin oportunistien eroamisiin kommunistisista puolueista, joita nyt sodanjälkeisen kapitalismin kolmannen kauden alussa on tapahtunut useissa eri maissa, Sak-

sassa, Tshekkoslovakiassa, Ruotsissa j.n.e., lähinnä ehkä juuri Haiss'in keikaukseen Tshekkoslovakiassa, sillä pääeroituksella, että Halonen Yhdysvalloissa oli pesiytynyt, ei punaisen ammattijärjestön, vaan «vasemmistolaisen» Keskusosuuskunnan johtoon.

I.

Miten nykyinen oikeistolaisuus on kehittynyt.

Tämä on nyt kolmas jakautumisasieste siinä prosessissa, jonka kautta Amerikan suomalaisen työväenliikkeen keskuudessa on radikalisoitumista tapahtunut viimeisten viidentoista vuoden kuluessa. Ensimmäinen jakautuminen tapahtui v. 1914, IWW:läisten erotessa Sosialistiseen puolueeseen kuuluvasta suomalaisesta federationista ja ryhmittäessä «Industrialisti»-lehden ympärille. Useat taistelukykyisimmät ainekset IWW:läisistä jo muutaman vuoden päästä palasivat Sos. Puolueeseen, kunnes Venäjän sekä Suomen vallankumoustaistelujen vaikutuksesta, sodan likvideeraustilanteeseen, alkoi uusi jakautuminen, joka johti v:n 1920 lopulla koko suomalaisen järjestön eroamiseen Sos. Puolueesta. Samalla erosivat suomalaisen työväen pääjärjestöstä «Raivaaja»-lehden ympärille ryhmittyneet sosialidemokraatit, jotka, samoin kuin «Industrialistin» ympärillä edelleen pysyvä osa IWW:läisiä, jäivät edustamaan puhtaasti porvarillista (samalla myös Neuvostovastaista) työväen-

liikettä Amerikan suomalaisten keskuudessa. Sitä vastoin pääosa suomalaisväenjärjestöstä, kolmen päivälehdessä, kulki alkavan kommunistisen liikkeen mukana.

Aluksi tämän jälkeen kävi suomalainen kommunistinen toiminta tavallaan elävemmän vallankumouksellisen innostuksen merkeissä, joskin liian ahtaissa puitteissa, mikä johtui silloin koko Yhdysvaltain kommunistista liikettä haittaavasta radikalismista lapsen- ja nuorisesta (varsinkin liika konspiroimisesta). Mutta sen jälkeen kun maanalaisten toiminta muutettiin kokonaan julkiseksi, kun perustettiin Workers Party ja suomalaisen federationin kokonaisuudessaan liittyi siihen, puutui suomalaisten järjestöjen elämä ja toiminta tosiasiaa lähes samanlaiseksi, kuin se oli ollut ennen Sosialistipuolueen yhteydessä, joskin nyttemmin oltiin ulkonaisesti (ja hyvässä uskossa) vallankumouksellisen, kommunistisen lipun ympärillä.

Tämä järjestötoiminnan puuttuminen, näivettyminen, jopa opportunistinen rämettyminenkin oli luonnollisesti yhteydessä sodanjälkeisen kapitalismin toisella kaudella saavuttaman osittaisen vakaantumisen kanssa, joka juuri Yhdysvalloissa esiintyi suhteellisesti voimakkaimpana. Yhdysvaltain kapitalismin «prosperity» kykeni tällä toisella kaudella, AFL:n avulla puuduttamaan työväen laajain joukkojen taistelukyvyin aivan riittävästi, saadakseen ilman yleistä vastarintaa toimeenpantua mitä häikäilemättömimmin ihmistyöväen riistämisen kiristämisyjärjestelmän tuotannon «rationalisoimisen» nimellä. Kun uusien työläissiirtolaisten tulvaaminen maahan oli pysäytetty, rupesi osa ennensiirtyneitä toivomaan vähän paremman työn saantia, edes puoleksi-kvalifisoitujen asemaan pääsemistä, ja vaikka tämä todellisuudessa saattoi onnistua korkeintaan vain joillekin harvoille yksilöille, niin edisti se osassa työläisiä pikkuporvarillisen-yksilöllisen etuilumieli-alan leviämistä. Tämä turmeleva vaikutus alkoi tuntua osassa (joskaan ei

suurimmassa osassa) Yhdysvaltain suomalaistakin työväestöä sikäli kun senkin keskuudessa jotkut yksilöt löysivät vähän parempia työpaikkoja tai avasivat pikkuliikkeen tai saivat joltain pysyviä sivutuloloja ja siten saivat korotettua kuluttaja-asemansa jonkinlaiselle pikkuporvarilliselle tasolle (esim. alinpain virkailijain tasolle), saivat tilaisuuden käyttää lapsiaan porvarillisissa kouluissa, tahi saivat työttömyyden varalle jonkinlaiseksi turvapaikakseen farmin, minkä jotkut heistä työllään onnistuivat saattamaan kannattavaan kuntoon j.n.e.

Joskin tästä pikkuporvarillisesta rämettymisestä varsinaisesti elivät sosdem «Raivaajan» ryhmä ja syndikalistinen «Internationalistin» ryhmä, niin ulottui sen vaikutus kuitenkin myös Workers (Communist) Partyn suomalaiseen järjestöön selvästi oikeistolaisittavana vaikutuksena. Tätä oikeistolaisuutta esiintyi eniten kahdella pääalalla: suomalaisten työväenyhdistysten elämässä ja osuustoiminnassa.

1) Suomalaiset työväenyhdistykset, joilla alunperin on ollut keskeinen asema ylipäänsä Yhdysvaltain pienen suomalaisen siirtolaisten väestön (nykyään noin 150,000 henkeä) keskuudessa, ovat olleet luonteeltaan poliittis-kulttuurillisia työväenklubeja, jotka ovat hönmannet itselleen yhteensä 150 yhdistystä, joilla on omat kirjastot, sanomalehdet, kustannusliikkeet, näytelmäseurat, laulu- ja soitto-orkestrit, urheiluseurat, nuoris- ja naisjaostot, j.n.e. Kaikki tämä on ollut yhtäältä kylläkin todistuksena suomalaisten toverien huomattavasta organisaattorisesta kyvystä, mutta toisaalta myös osoituksena heidän erityisen heikosta kyvystään vapautua kansallisesta rajoittuneisuudestaan ja sulkeutuneisuudestaan sekä sulautua amerikalaiseen ympäristöön. Uikonaisten organisaattorisien tulosten saavuttaminen, kuten uusien jäsenten ja verojenhankinta työväenyhdistyksille sekä lehtien levitys, oli tullut sellaiseksi hallittavaksi päätarkoitukseksi (samoin kuin

tässä takavuosina esim. Ruotsin Komm. puolueessa), että sen ohella järjestötoiminnan poliittinen ja ylipäänsä aatteellinen sisältö jäi aivan sivuasiaksi, vaille vakavaa huomiota ja säännöllistä huolenpitoa. «Luokkataistelu» oli kyllä näiden joukkojärjestöjen keskeisimpänä tunnuksena, mutta käytännössä jäi niiden toiminnassa yhä harvinaisemmaksi poikkeukseksi osanotto edes jonkinlaisiin työväen luokkataisteluihin (Sacco-Vanzetti kampanja, jotkut vaalitaistelut). Ehkä paras osa näiden joukkojärjestöjen toimintaa on ollut se, kun on järjestetty varojen keräyksiä sellaisiin tarkoituksiin, kuin Neuvosto-Venäjän nälänhätäisille, oikeusavuksi Michiganissa vangituille Komm. Puolueen johtajille, Suomen vallankumoukselliselle «Työväenpuolueelle» ja «Daily Workers'ille» sekä viimeksi Gastonian lakkolaisille. Suureksi osaksi kuitenkin tulojen hankkimisesakin oli ainoastaan silmämääränä pelkkä yhdistystalojen ja «seurain» oma ylläpito ja keinona siihen tanssitilaisuuksien y.m. tyhjäänpäiväisen, jopa usein vahingollisenkin ajanvietteen järjestäminen.

Se uudestijärjestely, jonka KP:n johto v. 1926, puolueen yleisen reorganisation yhteydessä toimeenpani myös suomalaisissa järjestöissä, oli välttämätön ja organisatooriselta muodoltaan kylläkin oikea toimenpide. Mutta puolueen johto ei yrittänytkään tämän tärkeän organisaatorisen uudistuksen valmistamiseksi suorittaa mitään syvälle menevää poliittista, todella bolshevistista valistustyötä. Suomalainen joukkojärjestö muutettiin muodollisesti puolueen ulkopuolella olevaksi suomalaisen työväen klubijärjestöksi ja sen jäsenistä jäi ainoastaan noin viides osa (7—8,000:sta noin 1.600) kommunistipuolueen jäseniksi, sen yleisiin soluihin ja sen fraktioiksi suomalaisen joukkojärjestön sisälle. Epäilemättä jäi tällöin, poliittisen valmistelun puutteessa, puoluejärjestöjen ulkopuolelle koko joukko sellaista proletariainesta, josta olisi voinut kehittyä

parempiakin kommunisteja, kuin monesta vanhasta työväenliikkeen miehestä, jotka silloin puolueeseen jäivät jaksamatta luopua vanhasta aatteellisesta painolastistaan. Tässä yhteydessä kylläkin vapauduttiin muutamista koko uudestijärjestelyä vastustavista opportunisteista (Alanne, Akseli ja sittemmin Boman, Laitinen, Nelson) ja näiden taholta silloin uhkaava järjestöjen hajotusvaara saatiin torjutuksi. Lehdet saatiin lähemmin puoluejohdon vaikutuksen alaisiksi, josta oli seurauksena niiden toimittamisessa huomattava muutos parempaan. Mutta uutta henkeä ja sisältöä ei järjestöjen toimintaan saatu puhallettua: puolueen fraktisat ja solut eivät vielä tänäkään päivänä toimi viireästi ja klubijärjestöjen elämä on entistä tyhjänpäiväisempää ja pikkuporvarillisempaa. Suomalaisten federalistinen karsinoituminen Amerikan kommunistisessa liikkeessä ei ole vielä suurestikaan hävinnyt.

Yhtenä syynä siihen, ettei uudestijärjestely paremmin onnistunut, oli epäilemättä se, että kommunistista kehitystä Yhdysvalloissa häiritsi monivuotinen kiihkeä ja suureksi osaksi periaatteeton ryhmätaistelu, joka vähitellen tarttui moniin suomalaisiinkin johtaviin tovereihin. Ryhmäkuntaisuus heikensi vastakkaisiin ryhmiin eronneissa tovereissa puolueeseen kuuluvaisuuden tuntoa, jopa sokaisten heitä asettamaan ryhmän edut puolueen etujen yläpuolelle. Se häiritsi puolueen ja varsinkin sen kaaderien kasvattamista periaatteellisen politiikan hengessä, rehellisen, proletarisen vallankumouksellisuuden hengessä, joka tinkimättömän ankarasti edistää vain asian voittoa, s.o. työväen vallankumouksellisen luokkataistelun voittoa, katsomatta persoonallisiin ystäviin tai sotkeutumatta keskinäisiin juonitteluihin, kuten Lovestone, Pepper, Cannon y.m.s. Ryhmätaistelu esti ja häiritsi ylipäänsä rakentavan työn tekoa puolueen jäsenten puolelta luokkataistelurintamalla, heikensi puolueen toimintaa työväenjoukkojen vetämiseksi ja val-

mistamiseksi tuleviin suuriin taisteluihin porvaristoa vastaan sekä suorastaan alensi puoleen arvoa näiden joukkojen silmissä. Vasta Kominternin Eksekutiivin viimeinen ankara puuttuminen tähän ryhmätaisteluun pystyi tekemään siitä lopun.

2) Se järjestötoiminnan haara, mikä suomalaisten puolueenjäsenten johdolla hyvin menestyi sodanjälkeisen kapitalismin toisella aikakaudella — ja erityisesti juuri silloin — oli osuustoimintaliike. Keskivaltioissa, missä suomalaisella siirtolaisväestöllä on vankin pesäpaikkansa, perustettiin lukuisia määriä suomalaisia työväen osuuskauppoja, jopa osuuskauppain tukkuliikekin »Keskusosuuskunta», joka vaurastui ja pääsi Yhdysvaltain yleisessäkin osuuskauppaliikkeessä suhteellisesti huomattavaan asemaan. Oli ilmeistä, että osa suomalaista työväkeä tänä aikana omasi enemmän harrastusta pikkuruisten ostosäästöjen keräämiseen ja osuuskauppakäyntiin yleensä, kuin ammatilliseen tai valtiolliseen järjestymiseen ja luokkataisteluun, että se pyrki asettamaan osuuskauppatoiminnan viimeainittujen luokkataistelumuotojen edelle, niiden korvaamiseksi sillä. Enemmän vajosivat oikeistolaiseen viistopyrintöön kuitenkin ne suomalaiset kommunistit, jotka palvelivat Keskusosuuskunnan aparaatissa — etunäissä aiemmin Severi Alanne ja sittemmin Yrjö Halonen. Heille tuli osuustoiminnasta pian miltei kaikki — yhteinen jumaluus. Ja jos kohta Halonenkin alkoi osuuskauppauransa «vasemmistolaisin» fraasein esiintymällä vanhaa puolueettomuus-oppia vastaan (jota suomalaiselle työväelle silloin liian avoimesti tyrkytti liberalinen «kommunisti» Alanne), niin ennen pitkää Halonen ja kumppanit käytännössä itse lipuivat täysin opportunistisen puolueettomuuskannan ajajiksi ja kaiken todellisen proletariaanisen luokkataistelun vastustajiksi.

Kommunistisen Puolueen johto oli Lovestonen kriisin takia koko viime

vuoden alkupuoliskon ajan niin sekaisin, että se vasta liian myöhään huomasi, mikä oikeistolaisuuden ruumiillistuma Halosesta oli tullut ja millainen oikeistolaisuuden pesäke oli kasvanut Keskusosuuskuntaan. Oli annettu paljon aikaa kulua hukkaan, mikä olisi pitänyt käyttää voimaperäiseen valistustyöhön suomalaisten työläisjoukkojen keskuudessa, saadakseen Halosen eristettyä ja sen kautta tehtyä vaarattomaksi. Sen sijaan, että Halosen eroittamisvaatimus nyt tuli puoluekeskuksesta valmistamatta kuin salama kirkaalta taivaalta, olisi pitänyt jo aikoja ennen tehdä sekä puolueen jäsenille, että kannattajille selväksi, mikä syvä periaatteellinen ero, mikä ääretön kuuilu oli Halosen ja todellisen kommunismin välillä.

Uuden, kolmannen kauden alkaminen Amerikan kapitalismin sodanjälkeisessä vaiheessa oli tehnyt välttämättömäksi myös uuden jakautumisen Yhdysvaltain kommunistisessa liikkeessä. Heti kun vaan Kommunistinen Internationale VI maailmankongressissa totesi uuden kauden alkaneen ja sitä vastaavasti käänsi oman kursinsa jyrkemmän luokkataistelun tielle, vastasi siihen Yhdysvalloista trotskilaisten opportunistien Cannonin ja Sulkasen pakohuuto, kuin säikähtyneiden huuhkajain ääni. Vähän myöhemmin keväällä 1929, Kominternin Eksekutiivin Avoimeen Kirjeeseen vastasi Lovestonin rääkäys. Ja vihdoin Eksekutiivin X pleenumin jälkeen, missä selvääkin selvemmin osoitettiin kaiken maailman opportunisteille ovi, loikkasi Halonen, nähden että poliittinen tilintarkastus oli tulossa, työväen luokkataistelurintamalta karkuun.

Tämän jälkeen luonnehditaan kommunistien ja opportunistien erilaiset käsitykset Amerikan kapitalismin tilasta ja tämän hetken tehtävien erilaisesta käsittämisestä. Sitten seuraa:

Tämän mukaisesti heidän (opportunistien) mielestään ei kommunistisen liikkeen vallankumouksellisuutta pidä terästä eikä osoittaa, ei ainakaan toi-

minnassa, vaan salata, kuin jotain ruokotonta tautia. Ja joskin vallankumouksesta ehkä voisi vielä ohjelmassa puhua jonain kaukaisena utuihanteena, niin käytännössä on opportunistien mielestä vallankumouksellisia taisteluja, kuten ylipäänsä luokkavoimain yhteentörmäyksiä nykyään vältettävä ja varottava. Työväenjoukkoja ei sellaisiin yhteentörmäyksiin pidä valmistaa eikä johtaa, — niitä ei opportunistien mielestä ylipäänsä huoli johtaa, ei ainakaan eteenpäin, vaan niitä on joko passiivisesti «seurattava» tahi koetettava kääntää niiden huomiota yksinomaan tai ainakin yksipuolisesti sellaisiin vaarattomiin askareihin, kuin vaalihankeisiin, klubihommiin, osuustoimintaan j.n.e. Pelkästään tällaisissa askareissa ollen he eivät tietenkään näe nyt mitään syytä jyrkentää taistelua noskelaisia tai AFL:n koneistoa vastaan; päinvastoin he etsivät kaikkialta noiden sosialifacsistien joukosta «vasemmistolaisuuden» ehdokkaita liittolaisikseen.

Sellainen on nyt opportunistien suunta. Päästääkseen pakoon lähestyvän suurten luokkataistelujen tulilinjalta he pötkivät täten työväenluokan vihollisten puolelle.

Niin tekee myös Halonen «osuuksosialismissa» kanssa.

Jo se, että hän niin suuresti liijoittelee osuustoimintaliikkeen merkitystä työväelle, on omansa kääntämään häntä kuuntelevain työläisten huomiota pois toisista (valtiollisista ja ammatillisista) luokkataisteluliikkeistä, jotka, katsoen proletariaatin valtavoiton edellytysten valmistamisen kannalta, siis vallankumoukselliselta näkökannalta katsoen, ovat nykyään paljon tärkeimpiä. Työväen diktatuurin aikana tulee osuuskaupoilla olemaan erittäin tärkeä merkitys tuotteiden jakokoneistossa. Mutta kapitalismin vallitessa, kuten Kominternin ohjelmassa lausutaan, ne ovat «tuomitut näyttelemään hyvin vaatimattomaa osaa». Semminkin nyt kolmannella sodanjälkeisellä kaudella, jolloin pää-

oman monopolijärjestöt ovat paisuneet mahtavimmilleen, on työväen osuustoimintajärjestöillä kehitysmahdollisuudet kovin rajoitetut ja toisaalta sitä suurempi vaara rappeutua pelkiksi kapitalistisen järjestelmän lisäkkeiksi.

Halonen koettaa syyttää Kommunistista Puoluetta, että se tahtoo pitää osuustoimintajärjestöä «apujärjestönä» (auxiliar organisation). Se on tahallista asian sotkemista sanalla, jolla on kaksi aivan eri merkitystä. Osuuskunnat ovat työväenluokan apujärjestöjä siinä merkityksessä, kuin esim. Neuvostoliiton osuuskuntadelegationin selityksessä Kansainväl. osuustoimintaliiton Eksekutiivin istunnossa Pragissa (heimik. 1929) lausuttiin, että «osuuskunnat kapitalistisessa talousjärjestelmässä voivat näytellä ainoastaan apujärjestön osaa, joka kannattaa työväenluokkaa sen vapaustaistelussa». Mutta osuustoimintajärjestö ei tietenkään ole siinä merkityksessä kommunistisen puolueen apujärjestö, että puolue sille antaisi suoranaisia määräyksiä (kuten se esim. omalle tai fraktsia-verkolleen voi antaa määräyksiä), mitä sen pitää tehdä tai mitä se ei saa tehdä. Kerrassa väärin on väittää sellaista, että puolue aikoo ryhtyä tällaisia työväen joukkojärjestöjä tuhoamaan; ellei saa käsiinsä kontrollia niiden yli. Halonen tietää mainiosti, että Kominternin puolueiden suhde osuustoimintaliikkeeseen on sama, kuin esim. ammattijärjestöön. Vaikka puolue onkin proletaarisen luokkajärjestymisen korkein muoto, kuten Lenin opetti, niin ei se suinkaan merkitse sitä, että puolueettomien luokkajärjestöjen, kuten ammattiliittojen, osuuskuntain j.n.e., pitää olla mahdollisesti alistettuja puolueen johdon alaisiksi. «Kysymys on vain siitä, että puoluejäseneet, jotka kuuluvat näihin järjestöihin epäilemättä vaikutusvaltaisina ihmisinä, tekisivät kaikkensa, jotta nämä puolueettomat järjestöt lähestyisivät proletariaatin puoluetta ja vapaaehtoisesti hyväksyisivät sen poliittisen johdon». (Stalin. «Lenin ja leninismi»). Kaikki puolueen jäsenet

kussakin puolueettomassa joukkojärjestössä muodostavat keskenään fraktсион, joka järjestön kokouksissa edustaa heidän kommunistista kantaansa.

On luonnollista, että osuustoimintaliikkeen saa ottaa osaa, paitsi kommunistisia ja puolueettomia työläisiä, myöskin sosialidemokraattisiin y.m.s. järjestöihin kuuluvia työläisiä. Mutta Halonen vetää tästä luonnollisesta tosiasista sen kerrassaan väärän ja opportunistisen johtopäätöksen, että osuustoimintaliikkeen on kaikkiin noihin eri «virtauksiin» nähden «pysyeltävä puolueettomana». «Puolueettomuus työväen eri ryhmiin nähden», selittelee hän Keskusosuuskunnan Lehdissä (N:o 3), «on jo aivan toista kuin mitä on puolueettomuus yhteiskunnallisiin luokkiin ja luokkataisteluun nähden». Nämä «työväen eri ryhmät» — siis myöskin Sosialistipuolue ja nykyinen IWW! — ovat muka «työväenluokan omia liikkeitä» ja «työväenliikkeen eri virtauksia»! Noin paksulla silmäkääntötempulla tämä ihme «kommunisti» muuttaa mustan valkoiseksi: työväenasian petturit hän muuttaa yks' kaks' työväenasian ajajiksi! Porvareita vastaan muka hänkin yhä kannattaa «luokkataistelua», mutta pahimpia porvarien kätyreitä hän ottaa kiinni, ei kurkusta, vaan kaulasta, sillä mielinkielin kuherteleminen näiden kanssa on näet hänen sanojensa mukaan «yhteistyöskentelyä farmarien ja työläisten liikkeiden kanssa riistettyjen raatajien hyväksi»!

Käytännössä tuo Halosen opportunistinen osuusblokkipolitiikka ei voi merkitä muuta, kuin alituista tinkimistä ja luopumista työväen luokkaetujen mukaisesta osuustoimintapolitiikasta, alituista kompromissausta kapitalismin kanssa ja sopeutumista niisanottuihin «liike-elämän realisiin ehtoihin». Tällaisen osuusliikkeen toimihenkilöille tulee ennen pitkää olemaan kaikki kaikessa vaan «business» ja liikkeen omaisuuden kartuttaminen. Millään muulla ei ole heille «realista» arvoa. Työväenjoukoista ja niiden «luottamuksesta» voi kyllä Halonen yhä sittenkin kau-

niisti liverellä — se ei sinänsä ole mitään ihme, sillä siitä livertelee mielellään kuka kulutustavarain kauppias tahansa. Mutta mokomassa osuusliikkeessä ei joukoilla itsellään tule olemaan juuri muuta virkaa, kuin ottaa ja maksaa. Kaiken muun hoitaa palkattu aparaatti, joka tällaisissa oloissa — huolimatta Halosen liverryksistä — väkisin menettää menettämistään työväen laajain joukkojen luottamusta ja sitä suuremmalla syyllä joutuu yhä täydellisimmin antautumaan suurkapitalismin armoille ja sen palvelukseen.

«Toisella» kaudella erehtyivät ilmeisesti useat hyvätkin toverit (jopa kansainvälisessäkin mittakaavassa) kannattamaan haloslaisen «vasemmistoblokin» politiikan mukaista riistopyrintöä, eikä puolue pystynyt heitä ohjaamaan oikealle tolalle. Mutta nuo entiset virheet olivat sentään pieniä Halosen nykyisten rötösten rinnalla. Useimmat osuustoimintarintamalla toimivista suomalaisista tovereista silloin toki vakavasti yrittivät pysyellä sillä kannalla, mitä keskivaltioiden suomalaisen osuustoimintaväen edustajakokous v. 1921 oli päättänyt, nim. «suhtautua täydellä myötätunnolla» ei kaikkiin eri järjestöihin, mitä vaan on työväen keskuudessa häärimässä, vaan «tinkimättömän luokkataisteluperiaatteen kannalla oleviin työläisten veljesjärjestöihin, olkooppa ne sitten poliittisia tai taloudellisia, ja antaa niille mahdollisuuksien mukaan taloudellista tukea ja kaikella tavalla toimia niiden kanssa soposoinnussa kaiken aikaa silmälläpitäen työväenluokan kokonaisuutena ja kapitalismin kukistamisen jouduttamista». Monta kertaa onkin Keskusosuuskunnan johto, se on myönnettävä, antanut aineellista avustusta lakkolaisille (esim. Illinoisin ja Ohion hiilenkaivajain, Coloradon kaivostyöläisten, Passaic'in kutomatyöläisten lakossa, y.m., myös Englannin kivihiilenkaivajain lakossa), samoin luokkasotavangeille ja erinäisiin mui-

hinkin työvälle hyödyllisiin tarkoituksiin. Virheistä huolimatta on siis tehty hyötyäkin. Mutta jos Halonen nyt saa johtaa Keskusosuuskuntaa vapaasti omaan suuntaansa käsi kädessä kaikkien raivaajalaisten ja IWW:läisten porvarien kätyrien kanssa, niin ei tipu enää montakaan senttiä lakkolaisille eikä luokkasotavangeille. «Yhteistyökentelyn» kunniaksi tullaan tällaiset avustukset lopettamaan. Se tie, jolle Halonen nyt on astunut, se vie kauvas oikealle. Tänään hän vasta varoen ja pälyillen valehtelee tulevana «kouluuttamaan joukot omia asioitaan hoitamaan itsenäisesti». Mutta kun hän kerkää saamaan lisää «liiketottumusta», niin voi hän ruveta kehuaan osuuskauppoja ketjuksi, jolla kapitalismi kaikessa rauhassa vangitaan. Silloin hän on ehtinyt jo porvarillisen «osuusosialismin» etappiin ja pääsee Kansainvälisessä Alianssissa luotettujen sosialifasistien kirjoihin. Ellei keskivaltioiden työmiehet jo sitä ennen keskeytä hänen osuustoimintauraansa.

Halosen opportunismia vastaan on kommunistien ajettava osuustoimintaliikkeessään selvää proletariaattiluokkakantaa. Taistelua on jyrkennettävä entisestään tälläkin rintamalla. Ei saa langeta sellaista varjoakaan, että kommunistit tälläkään alalla tahtovat olla mielinkieliin yhteistyössä sosialifasistien kanssa. Kaikki sen suuntaiset tendenssit, mikäli niitä on, on tykkäänään poisjuurrutettava. Paljasta tulee armotta joukkojen edessä sosialidemokraattien ja IWW:läisten johtajat työväen etujen pettäjiksi osuustoimintaliikkeenkin kysymyksissä. Eri asia on tietenkin sosialidemokraattisiin ja IWW:läisiin järjestöihin kuuluvain rehellisten työläisten vetäminen yhteistoimintaan kanssamme. Näistä ja ennenkaikkea puolueettomista työläisistä on alin omaa vedettävä osuustoimintaliikkeen uusia jäseniä ja kannattajia. Pitäen lähtökohdiana osuustoimintaliikkeen ja kunkin yksityisen osuuskauppankin konkreettisia erikoiskysymyksiä (hin-

noista, taistelusta yksityiskauppoja vastaan, trusteja vastaan, valtion tullipoliittikkaa vastaan, osuustoimintaliiton johdossa olevain taantumuksellisten reformistien sabotaasitoimia vastaan jne.), on työväen osuuskauppain jäsenille osoitettava niiden erikoiskysymysten yhteys yleisten luokkataistelukysymysten kanssa ja ansaittava heidän luottamuksensa ohjaamalla osuusliikettä tiukasti proletarisen luokkapoliittikan hengessä (mikä ei tietenkään edellytä pienintäkään laiminlyöntiä liikkeen talous-, kauppa- tai finanssiasiaintai teknillisten tehtävään huolellisessa, asianymmärtävaisessä hoitamisessa). Jäsenille on osoitettava, että vihollisia ei suinkaan voiteta alinomaisella kompromissauksella ja peräänantamisella, vaan ankarilla vallankumouksellisella joukkotaistelulla niitä vastaan, ja siihen pystyäksemme on osuustoimintaliikkeessään mahdollisimman lukuisa määrä jäseniä kehitettävä proletarisen luokkataistelun aktiivisiksi organisaattoreiksi ja agitaattoreiksi. Kysymys on paljon enemmästä kuin ainoastaan joittenkin lakkolaisten tai muiden työväen luokkataistelujen uhrien rahallisesta avustamisesta osuus-kuntain varoilla, mikä sekä jo sinänsä on hyvä asia, monasti hyvinkin tärkeä. Kysymys on ennenkaikkea siitä, että tämän avustustoiminnan ohella, sekä sen kautta että myös sen lisäksi työväen osuustoimintajärjestötkin osaltaan avustakoot joukkojen kokoamista, järjestämistä, valmistamista ja aktiivisten kaaderien kouluuttamista proletariaattivallankumousta, ratkaisevaa valtataistelua varten.

Tämä merkitsee epäilemättä käännettä Yhdysvaltain suomalaisten kommunistien osuustoimintatyössä, mutta välttämätöntä, nykyisen ajan vaatimusten mukaista käännettä.

Samalla on heidän yhtä välttämätöntä toimeenpanna vastaava käänne myös työväenyhdistys- ja klubitoiminnassa. Tämän kirjeen alussa on jo kerrottu sanotussa toiminnassa tapahtuneesta oikeistolaisuudesta ja muusta taantumisesta. Nyt on korkea

aika panna sille sulku ja ottaa uusi suunta toiminnassa.

Mitkä ovat suomalaisten toverien päätehtävät näissä suomenkielisen työväen joukkojärjestöissä.

1) Niissä on kasvatettava suomalaisista työläisistä uusia, tietoisia, kykeneviä ja aktiivisia kommunisteja Amerikan Komm. Puolueen riveihin ja sen työhön.

2) Näiden järjestöjen kautta on tehokkaasti edistettävä suomalaisten työläisjoukkojen mobilisoimista Amerikan työväen aktuaalisiin joukkotaisteluihin sekä vetämistä proletaaristen luokkajärjestöjen riveihin, ennenkaikkea vallankumouksellisiin uniioihin sekä kommunistiseen nuorisoliittoon (myöskin työväen osuustoimintaliikkeeseen).

3) Nämä järjestöt on saatava harjoittamaan pysyväistä innokasta joukkovalistusta suomalaisten työläisten ja köyhäin farmarien keskuudessa, levittämällä kommunistisia sanomalehtiä ja järjestämällä kaikenlaista muuta suomenkielistä valistustoimintaa vallankumouksellisessa hengessä, eritoten Suomen lahtarien harjoittaman propagandan vastapainoksi ja Suomen vallankumouksellisen työväenliikkeen tukemiseksi (myös «puna-apu» — toimintaa), samoin kuin Sosialistisen Neuvostoliiton saavutusten ja kokemusten tunnetuksi tekemiseksi sekä Neuvostoliiton puolustamiseksi.

Jotta voitaisiin täyttää nämä tärkeät tehtävät, sitä varten on tarpeen kurssin muutos suomalaisten joukkojärjestöjen toiminnassa.

Pois vanha ahtaus ja karsinoituminen!

Ovet auki uusien proletaaristen joukkojen astua sisään!

Tuhansittain on vedettävä jäseniksi Minnesotan ja Wisconsinin suomalaisia kaivosmiehiä y.m. Toiminnassa etualalle luokkahenki ja luokkasisältö, jotta järjestö olisi jäsenistölleen poliittisena kouluna. Järjestön omaisuuden vaaliminen ei saa olla jarruna oikean luokkastaiteukunnan mukaiselle toiminnalle.

Naistoveritkin on saatava vapautumaan erikoisesta karsinoitumisestaan.

Pois kansallinenkin karsinoituminen! Sitä varten on otettava ohjelmaan järjestetty yhteys ja veljeily muun amerikkalaisen työväen kanssa. On pidettävä aina järjestön kunnia-asiana saada suomalaisten työläisten osanotto Amerikan köyhälistön luokkataisteluihin ja luokkajärjestöihin runsaslukuisiksi ja aktiivisiksi. Erityistä huolta on kiinnitettävä Amerikassa syntyneen työläisnuorison kehittämiseen aktiiviväeksi proletaarisen luokkataistelun eri aloilla. Suomalaisten työläistoverieitten on pidettävä kurssinaan pyrkimystä suorastaan sulautua Amerikan työväen vallankumoukselliseen luokkataisteluliikkeeseen. Amerikkalaistuminen tässä mielessä merkitsee heille tärkeintä, ratkaisevaa askelta todellisen kansainvälistymisen tiellä.

Pois porvarillinen ajanviette! Sijaan vallankumouksellinen valistus- ja kulttuurityö! Enin osa niistä lukuisista seuranäytelmistä, joita suomalaisilla työväentaloilla esitetään — «paremman puutteessa» — on porvarillista roskaa. Siitä on aika jo päästä. Jos on vain enemmän todeillista halua ja vähemmän saamattomuutta, niin ei ole mahdotonta hankkia sen sijaan klubiesityksiin proletaarisvallankumouksellista ohjelmistoa (mielenkiintoista, hyödyllisiä, uudenaikaista). Sitäpaitsi on mahdollista hankkia kunnollisia luentoja eri aloilta (myös uskonnonvastaisia), järjestää kusseja ja opintopiirejä sekä vanhoille että uusille jäsenille, yksinpä englanninkielenkin opiskelua. Ruumiillisenkin kulttuurin harrastamista sopii parantaa, semminkin joukkourheilun muodossa ja suolaamalla sitä aatteellisilla harrastuksilla.

Pois vähäisinkin vastakohtaisuus suomalaisten työväenyhdistysten tai klubien ja Komm. Puolueen väliltä! Toimittava on puolueen johdolla, kommunististen fraktiain ohjauksen mukaan. Tästä älköön nostettako epäilystä edes siinäkin tapauksessa, vaikkapa jollain

paikkakunnalla puolueen järjestö tai puolueen fraktia ei pystyisikään kunnolla johtotehtäväänsä. Siinä tapauksessa on tietenkin vaadittava puoluetta korjaamaan ja parantamaan fraktian toimintaa, mutta ei suinkaan saa ryhtyä vastustamaan tai vaikeuttamaan puolue-elinten ohjaavaa toimintaa. Ei ole muuten käytännössä läheskään aina helppo tehtävä järjestää oikeaa keskinäistä suhdetta toisaalta puolue-elinten ja toisaalta muodollisesti puolueettomain (joskin puolueelle myötätuntoisten) joukkojärjestöjen kesken. Siinä on osattava sovittaa oikein yhteen kommunistinen johtamistehtävä ja samalla proletaarisen demokratian noudattaminen puolueettomassa joukkojärjestössä. Ei pidä loukata järjestön sisäistä demokratiaa, ei estää järjestöä keskustelemasta asiasta, milloin enemmistö tahtoo keskustella; kommunistien tulee selittää asiaa, saadakseen enemmistön vakuutettua ja siten tekemään oikeita päätöksiä. Mutta vielä parempi tapa kuin loppumattomien demokraattisten keskustelujen jatkaminen, on se, että mahdollisimman iso osa jäsenistä, vallankin nuoresta polvesta, vedetään järjestössä aktiiviseen toimintaan. Yhteinen toiminta vaatii luonnostaan johtoa ja ohjausta. Pahin virhe on se, jos kommunistinen johto esiintyy kuolleena kontrollina, joka ehkäisee jäsenistön toimintaa. Päinvastoin, johdon on ohjattava jäsenten toimintaa ja alati herätettävä heidän oma-alotteisuuttaankin. Kommunistien on oikeasäältäoisellä ohjauksellaan saatava jäsenet käsittämään johdon ja ohjauksen tarpeellisuus, itse toivomaan, että johtoa ja ohjausta jatketaan, koska toiminta sen kautta paranee. Tällöin jäsenet tuntevat sekä järjestön että myös kommunistisen johdon omakseen.

Kommunistisen puoluejärjestön (solun, fraktian, piiri- ja kunnallisjärjestön) sisälläkin on noudatettava johdona-

laista proletaarista demokratiaa, joskin enemmän keskitettyä, kuin muodollisesti puolueettomissa joukkojärjestöissä. Ollen taistelujärjestö on puoluejärjestön oltava luja toimintayhteys. Sitä varten on puolueen riveissä kasvatettava vankka puoluekurit. Keskustelussa järjestön sisällä on jokainen jäsen oikeutettu ajamaan omaa mielipidettään täydellä suoruudella. Mutta kun päätös asiasta on tehty, niin vastaansanomien pois, järjestön päätöksen mukaisesti on toimittava yhtenäisesti, joka mies kuin sotamies.

Kun on vielä yksitviskohtaisesti selostettu puolueen johdon toiselta puolen ja toveri Tenhusen toiselta puolen tekemiä virheitä, vedotaan vielä kerran Yhdysvaltain suomalaisiin tevereihin seuraavin sanoin:

Suomalaiset toverit Yhdysvalloissa!

Teidän suomalaisen järjestönne ehti-
nen irrallinen, puoleksi federalistinen
yhteys Yhdysvaltain Komm. Puolueeseen
on tehnyt, etteivät kaikki suomalaiset
puoluetoverit vieläkään tunne Amerikan
Kommunistista Puoluetta «omaksi
puolueekseen» siinä täydessä merkityk-
sessä, että tahtoi sen asettaa jokaisen
muun järjestön edelle, johtavaan asemaan.
Sitäpaitsi on vielä vanha in sosialidemokraattisten ja syndika-
lististen traditionien jätteitä heikontama-
ssa puoluekurin tuntoa. Tätä käyttävät
teidän keskuudessanne hyväkseen oikeisto-
laiset, yrittäen lyödä kiilaa niinhavin
puolueenjäsenten ja puoluejohdon väliin.
He tahtovat täten likvi-deerata sekä
puolueen johtavan osan että puoluekurin,
tuhotakseen siten koko kommunistisen
puolueen perustuksen. Kaikki mokomat
haloslaiten yritykset on yhteisvoimin
lyötävä takaisin. Jokaisen rebellisen
toverin velvollisuus on empimättä taistella
oikeistovaaraa vastaan. Sovittelevaisuus
tai edes horjuminen ja epäroiminen
taistelussa haloslaisia vastaan ei nyt enää
ole ainoastaan virhe, vaan suorastaan rikos.

Suomen kommunistisen puolueen KK:n vetoamus

Amerikan suom. kommunisteille ja leppymättömän luokkataistelun kannalla oleville työläistovereille.

Jo ennen edellä julkaistua Kominternin Exekutiivin poliittisiteeristön avointa kirjettä oli Suomen Kommunistisen Puolueen KK julkaissut amerikkalaisissa lehdissä seuraavan 26 päivä joulukuuta 1929 päivätyn vetomuksen:

— Toverit! — Olemme nähneet että Yrjö Halonen on paljastanut itsensä kommunismin viholliseksi noustessaan julkisotaan kommunistista puoluetta vastaan. Oikea kommunisti ei olisi niin tehnyt, vaikkapa puoluejohto olisikin virheellisesti menetellyt, niinkuin Halonen väittää. Oikea kommunisti olisi sellaisessa tapauksessa vedonnut Kominternin Toimeenpanevaan Komiteaan ja täydellä luottamuksella odottanut sen ratkaisua, omavaltaisesti nostamatta kättään omaa järjestöä, omaa puoluetta vastaan. Jos jokainen toimitsija, joka syystä tai toisesta, vaikkapa joskus pätevästikin syystä, on tyytymätön puolueen johtojen tai johdossa olevien toveriä menettelyyn, saisi omin päinsä nousta vastarintaan, vieläpä yrittämättäkään alistua asiaa ylempään, Kansainvälisen johdon ratkaistavaksi, niin semmoinen puolue ei olisi luokkataistelujärjestönä penninkään arvoinen.

Työväenluokka ei ikinä voita luokkavihollistaan, ellei se opi taisteluissaan noudattamaan tiukkaa vallankumouksellista järjestökuria. Miljoonat iljaat lakkolaiset osottavatkin jo joka vuosi täysin käsittävänsä tämän yksinkertaisen, mutta suuren totuuden, joka ei mitenkään mahdu semmoisten johtajien kuin Lorien, Lovestonien, Cannonien, Sulcasten ja Halosten päähän. Tämä osottaa, että mokomat toimitsijat ovat kommunistisessa liikkeessä mahdollittomia pikkuporvareita, että he tieteen tai tietämättään ovat niitä kalikoita, joita kapitalismi viskelee itsensä työväenliikkeen vankkurien pyöriin. He sanovat, niinkuin juuri Halonenkin, olevansa vain tyytymättömiä muutamiin puoluejohtajiin, tai muutamiin epäkohtiin puolueessa, mutta teoillaan he osottavat olevansa tyytymättömiä koko kommunistiseen puolueeseen ja Kommunistiseen Internationaleen. Siitä se kenkä puristaa. Koko kommunistinen liike, semmoisena kuin sitä maailmassa on, tuntee noista opportunistisista pikkuporvareista ahtaalta ja puristavalta, niinkuin luonnollista onkin, koska kommunismi ei mitään porvarillisuutta eikä puoliporvarillisuutta siedä. Ja hyvä näin, että Halosesta on tullut selvä ero. Parempi avoimena vihollisena, kuin liuhuna tai horjuvana asetoverina. Kaikki

rehelliset luokkataistelujatoverit vetäkööt rintaman selväksi tätä luopuria vastaan.

Kokonaan eri kysymys on oman puolueen virheiden tai epäkohtien korjaamisesta. Siitä voi jokainen kunnon toveri aina, milloin asia vaatii, nostaa kysymyksen siinä järjestyksessä, kuin puolueen ja Kominternin säännöt edellyttävät. Jokainen toveri voi avoimesti kirjoittaa mielipiteensä Kominternin Toimeenpanevalle komitealle, samoin kuin oman puolueen johdolle ja meillemkin jos niin tahtoo. Niin onkin esimerkiksi toveri Tenhunen tehnyt, ja sen johdosta on nyt sekä Tenhunen että Puro kutsuttu Moskovaan selostamaan Kominternin Toimeenpanevalle Komitealle tarkasti kaikki ikysymykset, joista tyytymättömyyttä on olemassa. Sellainen on reilua puoluekuriä ja kansainvälisen järjestökurin mukaista menettelyä. Siis Kominternin johto tulee lähiaikoina ottamaan käsiteltäväkseen Amerikan suomalaisten toveriä kaikki kiipeät kysymykset. Suomen kommunistisen puolueen johto tulee myös ottamaan tähän käsittelyyn osaa, ja saatte olla varmat siitä, toverit, että Kominternin johto tulee asianne ratkaisemaan täysin oikeudenmukaisesti pitäen tiukasti silmällä vaan työväen luokkataistelun etua ja voittoa. Sen tulette varmaan itsekkin ennen pitkää myöntämään.

Mutta Halosta, ei Komintern tule kommunistiksi tunnustamaan, se on varma asia, koska hän ei kommunisti ole, vaan kommunismin vastustaja. Halonen yrittää petkuttaa työväkeä sillä että muka ajaa osuustoiminnan etua. Mutta sensijaan kun työväen osuustoiminnan menestys vaatii kehittämään sitä luokkataistelun pohjalla, koettaa Halonen saada sen eristettyä kaikista työväen luokkataistelusta ja muutettua pelkäksi pikkuporvarilliseksi kauppahommaksi. Hänen uusi lehtihankkeensa on peitettyssä muodossa vaan sosialidemokraattista, noskelaista taistelua työväen luokkataistelurintamaa vastaan. Hänen ja hänen apuriensa katala yritys Työmies-lehden valloittamiseksi on miehisä lyötävä takaisin. Kaikki voimat liikkeelle myös työväen osuustoimintajärjestöjen pelastamiseksi niiden porvarillisten sosialistien käsistä. Entistä tarmokkaammin on tehtävä työtä työväen osuustoimintajärjestöissä jyrkän luokkataistelukannan pohjalla.

Amerikan suomalaiset toverit! Lähiaikoina me puolestamme ajomme ryhtyä toimenpiteisiin paljon lähemmän säännöllisen yhteyden

aikaansaamiseksi teidän kanssanne, kuin tähän asti. Missä muodossa se voi parhaiten tapahtua, siitä tulemme kanssanne pian lähemmin sopimaan. Nyt on vain lähinnä lyötävä luopuri Halosen hajotusyritys nurin. Saatte olla varmat, toverit, ettei hän hiuskarvan vertaa kannatusta saa täältäpäin, ei Neuvosto-Venäjältä eikä Neuvosto-Karjalasta, eikä Suomestakaan keneltäkään muul-

ta kuin Raivaajan ja lahtarien hengenheimolaisilta. Pitäkää te, toverit, vain Amerikan rintama selvänä ja lujana.

Kommunistisin toveritervehdyksin Moskovastä Suomen kommunistisen puolueen keskuskomitean puolesta:

Kullervo Manner.

V. Kuusinen.

Yrjö Sirola.

Puolue- ja nuorisoliittojärjestöjen tehtävistä kollektiivisissa talouksissa.

Kulunut vuosi antoi meille valtavia, verrattomia voittoja. Teollisuutemme kehitys oli ennenkuulumattoman nopeata. Maataloutemme sosialistisen uudelleenrakentamisen tempo ylitti kaikki laskelmamme. Mutta nämä voitot eivät tipahaneet taivaasta, vaan olivat ne puolueemme koko aikaisemman työn ja valmistelun, oikean ja järkevän politiikan tuloksia. Nämä suuret voitot olivat mahdollisia vain siksi, että koko ajan kuljimme joukkojen kanssa, johtamalla joukkoja, irtaantumatta joukoista. Nämä valtavat, vertaansa vailla olevat voitot saimme siksi, että puolue ei minuitiksikaan unohtanut suuren johtajamme nerokasta ajatusta siitä, että on välttämätöntä:

«Liittyä talonpoikaisjoukkojen, työtekevä talonpoikaiston kanssa ja aletteva eteenpäinmeno suunnattoman, äärettömän paljon hitaammin kuin toivoimme, mutta sensijaan niin, että todellakin koko joukko kulkee kanssamme. Sillä ehdolla tämän liikkeen nopeus tulee vielä sellaiseksi, jollaisesta nykyään emme voi uneksia-kaan» (Lenin, XVIII nidos, II osa, siv. 29).

Ja vain siksi, että kuljimme joukkojen kanssa, saavutettiin sellainen liikkumisnopeus sosialismia kohti, jollaista todellakaan emme voineet aavistaa. Kaikkein rohkeimmat ja huimaavimmat ennakkolaskelmamme tulivat ylitettyä ja jätettyä kauaksi taakse. Talonpoikaiston laajat

joukot, jotka kokemuksen pohjalla tulivat vakuutetuiksi yhteiskunnallistetun suurtalouden etuisuuksista pientalouteen nähden, vapaaehtoisesti, ilman pienintäkään pakkoa, riensivät kollektiivisiin talouksiin. Sosialistiselta tieltä ei maataloutemme enää takaisin palaa. «Maaseudun peruskäänteeseen sosialismia kohti voi katsoa jo taatuksi» (Stalin).

Suuret saavutukset eivät silti oikeuta meitä toimittomuuteen ja velttoiluun, eikä voitoista humaltumiseen. Entistä suurempi huomio on kiinnitettävä kollektiivisiin talouksiin liittyneiden talonpoikien yleisen sivistystason ja luokkatietoisuuden kohottamiseen, joka käy parhaiten hajanaisia joukkoja järjestämällä proletariaatin diktatuurielinten ja järjestöjen ympärille. Puolue- ja nuorisoliittojärjestöjen on otettava täydellisesti käsiinsä kollektiivisten talouksien poliittinen johto. Jokapäiväisessä työssään on niiden kiinnitettävä huomiota seuraaviin kollektiivisten talouksien taloudellisen, poliittisen ja sivistyksellisen elämän ja toiminnan puoliin.

Puoluetyöstä.

«Tarvitsemme vain sellaista järjestöä, joka turvaa sosialidemokraattiselle taistelujärjestölle välttämättömän joustavuuden, sts. kyvyn viivästellemättä soveltautua mitä erilaisempiin ja nopeasti vaihtuviin taisteluoloihin» (Lenin, «Mitä tehdä?», V. 1902).

Kollektiivisissa talouksissa tulee puolue- ja nuorisoliittosolujen toiminnassaan ennenkaikkea olla joustavia, sovelluttaa työmuodot aina olosuhteita vastaaviksi, sillä vain siten puolue- ja nuorisoliittosolut saavat mahdollisuuden asettaa kollektiivisen talouden elämän johtoon.

Yksi tärkeimpiä tehtäviä on puolue- ja nuorisoliittokaaderien ja aktiivin muodostaminen ja valmistaminen. Sietämättömyyttä on sellainen tilanne, että puoluesolujen sihteeri ovat koltalouden neuvostojen puheenjohtajia heikompia, kuten esim. Kubanin eräissä piireissä on jouduttu toteamaan. Se vie siihen, että puoluesolun sihteeri muuttuu omalatautiseksi koltalouden hallinnon melkein tarpeettomaksi lisäkkeeksi. Saattaa myös sattua niin, että puoluesihteerin uppoutuu kokonaan taloudellisiin kysymyksiin ja puoluejärjestön perustehtävä — poliittinen johto jää sivuasiaksi ja lyödään laimin.

Sihteerien poliittiseen takapajuisuuteen on suurelta osalta syynä se, että useat eivät kuukausimääriin lue, ei paikallisia, eikä keskuslehtiä. Tällaisesta on tietenkin päästävä pois. Solujen sihteerien valmistukseen on kiinnitettävä yhtä suuri huomio kuin koltalous- ja neuvostotyöntekijäin valmistukseen, jos tahdomme poistaa luokkalinjan vääristelyt kollektivisoimisliikkeestä.

Jos kollektiivinen talous jakaantuu useampiin toisistaan hyvin erillään oleviin talouskuntiin, on kuhunkin talouskuntaan muodostettava puoluejäsenryhmä ja eräissä tapauksissa voi muodostaa solujakin. Kollektiivisen talouden solut ja ryhmät muodostavat puoluekollektiivin. Mikäli mahdollista on kollektiivin byron taholta solujen toiminnan ohjaus järjestettävä eläväksi ja suunnitelmalliseksi, sillä vain siten voidaan poistaa eräitten solujen ja niiden sihteerien perässä laahustaminen. Vain aikansa tehtävien tasolla olevat solut voivat hankkia joukkojen luottamuksen, toteuttaa oikeaa luokkalinjaa ja johtaa joukkoja maataloutemme sosialistisen suurtalouden rakennustyössä.

Köyhälistötyöstä.

Kollektiivisen talouden puoluesolun on kaikkien päätöksiensä toteuttamisessa nojattava batrakkeihin ja köyhälistöön, sillä vain nämä talonpoikaiskerrokset ovat loppukädessä proletariaatin diktatuurin varmimpana ja horjumattomimpana tukena. Puolueen mukana batrakit ja köyhät talonpojat kulkevat vain silinä tapauksessa, että puoluesolu valppaasti valvoo köyhien etuja kaikissa koltalouden elämänkysymyksissä. Tässä mielessä onkin puoluesolun järjestettävä köyhälistöryhmiä ja saatava niiden toiminta tehokkaaksi, suunnitelmalliseksi ja säännölliseksi. Sellaisesta on päästävää, että köyhälistöryhmät kokoontuvat vain 2 — 4 kertaa vuodessa, sillä se jos mikään on perässä laahustamista. Kaikki huomattavimmat ja tärkeimmät koltalouden elämästä keskevat kysymykset on köyhälistöryhmien kokouksissa käsiteltävä ja sen päätökset toteutettava.

Jotta köyhälistön johto puolueen taholta laakkaamatta varmentuisi, on kykenevimpiä ja tietoisimpia sen edustajia vedettävä puolueemme riveihin, sekä nostokkuuden merkeissä kohotettava heitä koltalouden eri elimien johtoon. Kun kurseille ja konferensseihin lähetetään koltaloudesta henkilöitä, tulee niistä enemmistö olla batrakkeja ja köyhiä talonpoikia. Ei hetkeksikään saa unohtaa sitä totuutta, että vain batrakit ja köyhät talonpojat ovat neuvostovaltan varmin tukinoma maaseudulla. Tulee muistaa kumminkin, ettei köyhälistötyö saa vieroittavasti vaikuttaa keskivarakkaisiin, vaan on päästävää vuosien kuluessa vähitellen siihen, että «kollektiivistien talouksien konneellistuessa ja traktorisoituessa ne (köyhät ja keskivarakkaat, Y. R.) sulautuvat kollektivisoidun maaseudun työntekijäin yhtenäiseksi joukoksi». (Stalin vastauksessaan sverdlovilaisille).

Siis kiinnittämällä huomiota köyhälistötyöhön, välttämään luokkalinjan vääristelyistä ja köyhälistön etujen tallaisesta, varmistutetaan kollektivisoimisliikettä, joudutetaan köyhien ja keskiva-

rakkaiden yhteensulautumista, lujitamme saavutukset ja luomme täten edellytykset puolueen ja neuvostovallan ohjeiden sekä suunnitelmien 100%:lle toteutumiselle maaseudulla.

Koltalouden taloudellisesta työstä.

Kollektivisoimisliikkeen perustehtävänä on maatalouden tuottavaisuuden kohottaminen sosialistisen suurtalouden muotojen puitteissa. Kollektiivinen työ on järjestettävä niin, että se on tuottavampaa kuin yksityistalouksissa. Donin alueen Hoprin piirissä «talonpoikain työaseiden yksinkertainen yhdistäminen kollektiivisen talouden helmassa antoi sellaisen tuloksen, josta eivät käyttäjien miehet osanneet haaveillakaan», sillä «kyivöalaa laajennettiin 30, 40 ja 50%:lla» (Stalin, Agr. konferenssissa).

Koltalouksien peltojen rehevyydellä, suuruudella ja satojen runsaudella on talonpojat saatava vakuutetuiksi koltalouden etevämmyydestä yksityistalouksiin nähden, sillä «milloinkaan miljoonat ihmiset eivät ala kuuntelemaan puolueen neuvoja, jos nämä neuvot eivät käy yhteen sen kanssa, mitä heille on opettanut omakohtainen elämäkokemus» (Lenin, XIV nidos, siv. 161).

Talonpojan työn koltaloudessa on jo ensi päivistä alkaen oltava tuottavampaa kuin pientaloudessa, sillä se on se veto-aula, joka kytkee talonpojan koltalouteen. Tämän vuoksi tulee puoluesolun herkeämättä hakea uusia työnjärjestelymuotoja ja täydentää vanhoja. Kaikki työt on normeerattava ja palkkauksen päämuodoksi otettava urakka-palkkajärjestelmä. Itsestään selvää on, että kaikkien töiden tulee tapahtua suunnitelmallisesti, sillä suunnitelmaton työ on pimeässä huiskimista ja koltalouden verivihollisen kulakin objektiivista avustamista. Sillä kulakki jos kukaan pyrkii jokaista koltalouden hallinnon kompastusta käyttämään hyväkseen vaikutustaan lisätäkseen.

Puoluesolun on valvottava, että suunnitelmat tulevat oikein ja aikoinaan laadittua ylempien elimien ohjeiden mu-

kaisesti paikallisia oloja vastaavasti. Kaikkien sopimuksien, työnormeerauksien, tulojen jakamispäätöksien ja velvollisuuksien jaon teossa on puoluesolun nähtävä luokkalinja ja pidettävä koltalouden batrakkien ja köyhien eduista huolta, sillä jos köyhät joutuvat koltaloudessa lapsipuolen asemaan, saattavat köyhät erota koltaloudesta, kulkakin vahingoniloisena hykerrellessä käsiään nähdessään koltalouden liitoksien uhkaavasti natisevan.

Samoin kollektiivisten talouksien on keskenään vaihdettava kokemuksiaan, niin taloudellisen kuin muunkin järjestöllisen toiminnan aloilla. Siksi suosittelaaankin taloudellisten elimien, eri järjestöjen ja järjestöaktiivien välisien neuvottelukokouksien, konferenssien ja kokouksien pitoa, sillä yhteys tulee silloin mitä elävämmäksi. Muutamissa piireissä ovat ne jo osoittautuneet hyvin tarkoituksenmukaisiksi ja ajanhengen vaatimiksi muodoiksi.

Puoluesolu ei tietenkään saa suoraanaisesti ruveta jakelemaan taloudenhoitoa koskevia määräyksiä, vaan on sen päätöksensä toteutettava vastaavien, joukkojen valitsemien elimien kautta. Muuten vie määrääminen «kommunistiseen pöyhkeilyyn», joka saattaa vain alentaa puolueen arvoa joukkojen keskuudessa, kun sitävastoin joukkojen on nähtävä puolue oman joukkonsa kyvykkäimpänä, itseuhrautuvaisempana ja kestävimpanä osana, joka johtaa koko joukkoa varmallalla kädellä lopullista voittoa kohti.

Valistustyöstä.

Pyrimme siihen, että «kollektiiviset taloudet muodostuisivat maaseudun sivistysvallankumouksen keskuksiksi» (Syirtsov). Jos valistustyön merkitystä puoluesolun taholta väheksytään, on se koltalouden kehityksen tiedotonta itsejarrutusta. Tulee muistaa, että yhteinen suunnitelmallinen työ koltaloudessa vaatii suorittajiltaan yhä enemmän ja enemmän yleistietoja, sekä erikoistietoja kuin aikaisempi pientalous. Esim. koltalouden

varastonhoitajana ei voi olla aritmetikan alkeita tuntematon henkilö.

Kaikki kotalouden jäsenet on saatava luku- kirjoitus ja laskutaitoisiksi. Lukutaitoisille on järjestettävä kotalouden eri alojen (karjanhoito, sianhoito, mehiläishoito jne.) piirejä, joissa opiskellaan kunkin alan tieteellisille perusteille järjestetyn hoidon aakkosia ja opetuksia. Sellainen opiskelu suoranaisesti vaikuttaa kotalouden taloudelliseen elämään mitä hedelmällisemmin. Yllämainittujen piirien lisäksi on tietenkin perustettava poliittisia piirejä poliittisen tietoisuuden kohottamiseksi. Piireissä voivat tietenkin lukutaidottomatkin työskennellä ja opiskella. Kaikki paikalliset voimat (opettajat, agronomit, palveluskuntalaiset ym.) on vedettävä piirien ohjaustyöhön mukaan ja kaaderien muodostamiseksi on edistyskyvykkäimpiä batrakoita ja köyhiä lähetettävä kursseille ja kouluihin.

Kasvatustyön tulee samoin löytää sijansa kotaloudessa. Kehittymättömpiä, jällelääneimpiä, alotekyvottomimpia (jotka ominaisuudet ovat köyhille jääneet vanhan järjestelmän kirouksena) kotalouden jäseniä on kestävällä kärsivällisyydellä neuvottava ja opetettava, sekä heidän virheitään ystävällisin sävyin ojennettava, osoittamalla ne esimerkkien avulla vääriksi ja virheellisiksi. Kasvatustyöllä ja kasvattavilla kuritoimenpiteillä tulee työtätekevän yhteisön tahtoa juurruttaa vähätietoisiin yksilöihin. Tiuskimista, ärjymistä, haukkumista, kiroilemista ja tappelemissa on kotalouden elämässä pidettävä ehdottomasti kielteisinä ilmiöinä, ja kokemus on osoittanutkin ne hyvin harvinaisiksi ilmiöiksi. Työtätekevää talonpoikaista yhdistää keskinäinen sopu ja yhteinen viha kulakkia vastaan.

Puoluejäsenen tulee kaikessa, niin työssään kuin elämäntavoissaan olla kaikille puolueettomille esimerkillinen. Vetelehtimistä, huonoa suhtautumista yhteiseen omaisuuteen, juoppoutta ym. paheita vastaan on leppymättömästi taisteltava, sillä jokainen ikävä juttu kotalouden elämässä on ase kulakin

kädessä kotalousvastaisessa agitatsiossa. Naisten yhteiskunnallisen aktiivisuuden kohottamiseen on lakkaamatta kiinnitettävä huomiota ja luotava sille edellytyksiä (järjestettävä lastenseimiä jne.).

Kaupungin ja maaseudun liiton lujittamiseksi on otettava yhteys kaupunkiin ja koetettava hankkia kotaloudelle kunniapäällikkö, joka puolestaan säännöllisesti avustaisi kotaloutta niin kulttuurisilla voimilla kuin mahdollisesti myös taloudellisesti. Kunniapäällikköinä voivat olla tehtaat, neuvostovirastot, sotilasosastot, ammattiliittojärjestöt jne. Jokaisen kotalouden on hankittava lähimmästä teollisuuskeskuksesta itselleen kunniapäällikkö. Puoluesolun on otettava tässä suhteessa alote ja ryhdyttävä yhteydenpidon järjestelyyn.

Nykyhetken tärkeimmistä tehtävistä.

Tällä hetkellä on suurin huomio kiinnitettävä kevätkylvösuunnitelmien toteuttamiseen ja luokkalinjaväärästelyjen loppulliseen likvidoimiseen. Hinnalla millä hyvänsä on kylvöalaa suurennettava niin kotalouksissa kuin myöskin yksityistalouksissa. Kotalouden, suoritetuaan omat kyntönsä ja kylvönsä, on lainattava koneitaan yksityistaloutta pitävälle köyhille ja keskivarakkaille, jottei yleinen kylvöala millään muotoa pienenis. Siten kotalous myös osoittaa sosialistisen suurtalouden etevämmyyden pientalouksiin nähden, sekä lähentää epäroivia talonpoikia kotalouksiin.

Luokkalinjan vääristelyn räikeimpiä ilmiöitä on kotalouteen liittymisen vapaaehtoisuuden periaatteen törkeä loukkaaminen ja yritykset siirtyä kotalouden alemmilla asteilla korkeimmille ilman vastaavia valmistuksia ja edellytyksiä. Tulee ottaa huomioon, että viljaatuottavissa piireissä oli kaikki edellytykset kauttaaltaan kollektivisoinnille. Siellä oli esimerkiksi neuvostotiloja, kotalouksia, kahden vuoden ajalla saadut viljanhankintakokemukset (kulakin viljalakon muuttaminen) ja sinne myös teollisuuskeskuksista lähetetyt

työläiset sijoitettiin. Siellä, missä pohjaa kollektivisoimiselle ei vielä oitu luotu, yrittivät paikalliset elimet valmistelun korvata hallinnollisin pakkokeinoin ja uhkauksin, työntämällä siten horjuvan keskivarakkaan kulakin syliin. Ensin on koltaloudelle luotava pohja, alettava itsekannattavasta koltalousmuodosta, jollaisena muotona artteli on kaikkein sopivin, ja vasta arttelin talouden vastaavasti kohotessa on vuosien mittaan siirryttävä kommuunamuotoihin.

Puoluejärjestöjen tulee vastaavilla poliittisilla ja talousjärjestyksellisillä toimenpiteillä huolehtia koltalouksien lujittamisesta. Maaseudun kommunistien huomion keskiöksi on asetettava koltalouden tuotannon järjestelytehtävät. On autettava koltalouksia kääntymään peltoihin. Koltalouden yksinkertaisen työsuunnitelman laadinta, vetovoiman

järjestely, rehuvarastojen luominen, työvoiman sijoittelu, ne ovat niitä tehtäviä, joidenka ympärille alempien puoluejärjestöjen huomion tulee keskittyä.

Puolue työn maaseudulla tulee nyt kohota kehityksessään korkeammalle asteelle. Se merkitsee sitä, että maaseudun puoluekaaderien, proletaaristen keskuksien välittömästi aktiivisesti avustaessa, on päättävän ottein järjestettävä työnsä siten, että: a) viipymättä korjataan kaikki työssä tehdyt vääristelyt, b) kiinnitetään huomio välittömiin talousjärjestyksellisiin tehtäviin, joiden tarkoituksena on lujittaa koltalouksien rakennustyössä saavutetut voitot ja c) joukkojen johdossa, joukkoihin tiiviisti juottautuneena, jatketaan hyökkäystä kapitalistisia aineksia vastaan.

Y. R.

Kollektivisoimiskysymyksiä Inkerissä.

Kollektivisoimisen puolesta käyty kamppailu Inkerissä on kaikista erehdyksistä, virheistä ja puutteista huolimatta antanut suuria tuloksia. Kollektiivisoitujen talouksien lukumäärä on talven aikana vähintään kymmenkertaistunut. Kollektivisoimiskysymystä on selvitetty tällä ajalla enemmän kuin kaikkina edellisinä vuosina yhteensä. Tämän kollektivisoimisrynnistyksen aikana ovat luokkasuhteet selviytyneet monessa kylässä paljon selvemmäksi kuin ennen. Tässä suhteessa voi tätä kamppailua rinnastaa siihen prosessiin, mikä tavaravilja-alueilla tapahtui jo viljanhankinnan yhteydessä. Erikoisen syyntien antoi kamppailu kollektivisoimisen puolesta työlle köyhälistön keskuudessa, jota tähän mennessä oli kaikilla Inkerissä suoritettu heikosti ja vain aika-ajottain).

On vielä aikaista lähteä tekemään lopullisia yhteenvetoja niistä taloudellisista ja organisaattorisista saavutuksista, jotka tämän talven aikana suori-

tetun työn tuloksena voidaan todeta Inkerin kollektivisoimisessa. Tosiasia on kuitenkin se, että se antoi sekä paikallisiime että kaupunkilaisjärjestöille sangen monipuolisia kokemuksia ja opetuksia. Nämä opetukset tulevat olemaan suuresta merkityksestä vastaisessa työssä, jatkaessamme kollektivisoimista edelleen, t.s. kun sivuutamme kevätkylvökamppailun ja sen yhteydessä olevat tehtävät. Tämän talven aikana eri paikkakunnilla suoritettu työ ansaitsee tulla erikoisen huolellisesti tutkittua sekä paikallisten elinten että keskus- ja kaupunkijärjestöjen taholta. Siten valaistut ja selvitettyt kokemukset tulevat valaiseemaan sitä tietä, jota myöten vastainen kollektivisoimisen edelleen kehittäminen tulee käymään.

On tunnettua, miten monenlaisista lähteistä jonkun paikkakunnan väestö Inkerissä saa tavallisesti toimeentulonsa. Nämä eritekijät on otettava huomioon myös silloin kun

lähtee kollektiivisoimista viemään eteenpäin. Inkerissä tämä kysymys on paljoa monimutkaisempi kuin esim. aroseuduilla, jossa talonpoikaistalous on melkein kokonaisuudessaan ollut puhdasta jyväviljataloutta. Meillä sen sijaan on useammalla paikkakunnalla karjatalous perustekijänä ja vasta sitä seuraa peltoviljely. Usealla paikkakunnalla on tämän lisäksi suuresta merkityksestä, vieläpä suuremastakin kuin peltoviljely, juurikasvien ja vihannesten viljeleminen. Sitäpaitsi antavat erilaiset ansiotyöt monella paikkakunnalla Inkerissä puolet jopa enemmänkin talouden tuloista. Suurelle osalle Inkerin talonpoikaista on ollut mahdollisuus myydä tuotteensa välittömästi Leningradin markkinoilla ja vieläpä välittömästi itsellensä kuluttajallekin. Nämä kaikki tekijät jo osoittavat kuinka monimutkaista on maatalouden ekonomiikka Inkerissä. Oliko kaikki nämä kysymykset selvitetty siinä mielessä, että niistä olisi kyetty antamaan tyhjentävä vastaus talonpoikaistolle, silloin kun ryhdyttiin suorittamaan joukottaiskollektiivisoimista Inkerin kylissä? Ei, ei läheskään tyhjentävästi, päinvastoin usein oltiin täysin tietämättömiä näissä kysymyksissä. Tässä onkin mielestäni yksi ydinkohta, joka vaikeutti ja edelleenkin vaikeuttaa kollektiivisten talouksien järjestämistä Leningradin ympäristössä. Täällä pyrittiin kopioimaan sitä mitä tiedettiin olevan muuallakin, pyrittiin saavuttamaan suuria prosentteja niin kuin tiedettiin muuallakin saavutetun. Tapahtumain kuluksa unohdettiin XVI puoluekonferenssin ja sitä seuraavien puolueemme KK:n täysistuntojen päätökset ja asetukset. Oliko kauttaaltaan kollektiivisoiminen suomalaisilla seuduilla taloudellisesti turvattu? Ei kaikkialla suunnitelluista piireistä. Oli tiedossa joku määrä,—täysin riittämätön toistaiseksi,—luottoa. Samoin oli koneilla, siemenillä ja vetovoimalla varustamisen laita.

Entäs organisaattorisesti? Siinäkin esiintyi paljon puutteellisuksia. Järjestämistyö rajoittui tavallisesti yleisessä

kokouksessa hyväksytyyn koltalouden perustamispäätökseen, Sen jälkeen jäi pöytäkirjalla vahvistettu kolhoosi oman onnensa nojaan. Useassa tapauksessa päätös saatiin läpiviedyksi enemmän tai vähemmän peitettyjen uhkausten avulla jne. Järjestäjävoimien saapumisessa viikkojen päästä oli oman onnensa nojassa ollut «pöytäkirjakolhoosi» jo hajonnut tai hajoamisen partaalla. Lujittamisen asemesta oli alettava uusi työ sen muodostamisen puolesta. Tämä oli nyt vielä vaikeampaa kuin aikaisemmin, sillä tällä ajalla olivat kulakit ja kirkonjuhut ehtineet suorittaa suuren työn vastavallankumouksellisen toimintansa järjestämisessä. Taistellessaan kollektiivisoimisliikettä vastaan käyttävät he aseenaan puolueen päätöslauselmiakin, t. Stalinin artikkeleja jne.

Tästä kaikesta selviää jo itsestäänse, että Inkerissä, niinkuin miltei kaikkialla muuallakin, tehtiin kollektiivisoimisen yhteydessä huomattavia virheitä. Ei otettu riittävästi huomioon paikkakunnan taloudellisia erikoisuuksia liikkeen taloudellisia ja organisaattorisia tukemismahdollisuuksia, ajettiin liian paljon takaa vain prosentteja.

Tällä ei tietenkään tahdota sanoa, «että ei olisi pitänyt tarttua aseisiin», tahtoisin vain asettaa kysymyksen jossain määrin itsekritiikin kannalta, josta ei ole muuta kuin hyötyä tulevalle toiminnalle. Ei olisi myöskään pois tieltä sekään, että «Kommunistin» palstoilla käytäisiin keskustelua rakennustyömme ydinkysymyksistä konkreettisesti suomenkielisellä maaperällä.

Vastaista toimintaamme varten olisi hyvin tärkeätä asettaa kysymys siitä, missä kohden ja mikä on se rengas. Inkerin talouselämässä, johon olisi tартuttava, että koko ketju kulkisi mukana. Suuressa osassa inkeriläisiä piirejä on taloussuunnaksi otettu vihannesa ja juurikasvi- sekä maitokarjatalous. Maantieteellinen asema edellyttää, että Inkerin maatalouden tähän suuntaan kehittämislle onkin turvattu loistava tulevaisuus. Inkerin kolhoosit ovat tässä suhteessa hyvin edullisessa asemassa.

Molemmat taloussuunnat täydentävät toinen toistaan sivutuotteiden ja jätteiden tuotannollisesti kuluttamisessa. Leningradin markkinain läheisyys taas takaa edulliset menekkimarkkinat ja myös mahdollisuuden käyttää kaupungin ruokaloiden jätteet kolhooseissa esim. sikataloutta varten. Molemmat talousmuodot sitovat yhdessä kesäisin paljon työvoimaa, sen sijaan talviajaksi vapautuva työvoima on lähellä työmarkkinoita, joita, jos se kolhoosien taholta oikein järjestetään, voi hyvin käyttää kolhooseista talveilla vapautuvaa työvoimaa varten ja näin ollen välttää pitempiä aikoja työpulaa, jota ilmeisesti voi tulla olemaan sellaisilla seuduilla missä ansiotyöpaikat on kaukana ja väestö ei ole totunut niitä hakemaan. Suuret mahdollisuudet on myös kalastuksen ja kasvitarihaviljelyn kehittämiseksi. Pidan tarpeettomana lähteä tässä yhteydessä selvittämään sitä, kuinka edullista nämä eri työ- ja ansiomuodot olisi järjestää kollektiivisesti. Sen sijaan herää eräs toinen kysymys.

Kun yllämainitut työ- ja ansiomuodot ovat olleet jo aikaisemminkin huomattavia tekijöitä Inkerin taloudessa, niin mitä uusia vaatimuksia asettaa ratkaisu- tavaksemme kollektiivisoiminen ja sen yhteydessä kaikkien näiden olojen määrällinen sekä myös laadullinen kasvu, t.s. voiko tämä toteutua vanhoilla työvälineillä jne., vai tarvitsevatko ne uusia—uudemmanaikaisia välineitä?

Jyvävilja—alueilla tämänkysymyksen ratkaisivat traktori ja kyläväliset koneet ja traktoriasemat (ks. saman niminen Markevitsin kirja). Katsoen siihen, että maitokarjataloudessa tulee vetovoimalla, kuljetusneuvoilla Inkerissä olemaan suuri merkitys, niin tulevat täällä tällaisena voimana traktorien ohella olemaan myös kuorma-autot. Aikaisemminkin on hevostyövoima Inkerissä suorittanut kyntötöiden ohella paljoa enemmän muita tehtäviä, m.m. maidon, perunan jne. kuljettaminen kaupunkiin, lannan ja muiden tarvittavien tavarain kuljettaminen kylään. (Junalla maidon kuljetus on tullut laajalti käytäntöön vasta im-

perialistisen sodan aikana, aikaisemmin sen suorittivat kulakit). Jos tehtäisiin tarkka laskelma, niin huomattaisiin, että se osa vetovoiman työstä, jonka se suorittaa pellolla on hyvin pieni verrattuna siihen, minkä se suorittaa kaupungin ja kylän väliä kulkiessaan, puhumattakaan niistä talouksista, jotka suorastaan käyvät hevosillaan kaupungissa ansiotöissä.

Yllämainituilla haluan vain alleviivata sitä suurta merkitystä, mikä autolla olisi Inkerissä hevosten tilalla. Hevosia saisi olla monta kertaa vähemmän ja sen sijaan sillä rehumäärällä, minkä hevoset käyttäjä, voisi ylläpitää enemmän maitokarjaa. Tästä seuraa kysymys, eikö olisi jo aika Inkerin oloissa järjestää autoja traktorikolonneja tai asemia, kumpi on teknillisesti sopivampi, ja näistä muodostaa se teknillinen perusta, johon taloudellisesti vasta nouseva Inkerin kollektiivisoimisliike voisi nojautua. Mielestäni olisi tällä voimalla Inkerin oloissa ratkaiseva merkitys ja olisi hyvä, jos toverit, jotka asiaa lähemmin tuntevat, kehittäisivät kysymystä tekemällä konkreettisia laskelmia, joiden pohjalla voisi sitten jossakin piirissä lähitulevaisuudessa kokeilla. (Näiden kokeilujen suorittaminen on jo tiettävästi Inkerissäkin alulla n.s. hevos-koneasemien muodossa. Toim).

Toisena hyvin määrävänä tekijänä tulee kollektiivisissa talouksissa olemaan, ja onkin, kysymys rakennustöiden kunnollisesta ja pikaisesta suorittamisesta. Navettojen, rehusäiliöitten sekä juurikasvien säilytyspaikat—näillä rakennuksilla on Inkerin kolhooseissa suuri tuotannollinen merkitys, niiden kuntoisuudesta riippuu talouden menestys. Tähän rakennustoimintaan, sen standartisoimiseen jne. olisi kiinnitettävä erikoista huomiota. Kolhoosien rakennustyö olisi oikeastaan annettava sanomalehtiemme valvonnan alaiseksi. Siitä, miten menestyksellisesti jo olevat kolhoosit tämän rakennustyön suorittavat, riippuu hyvin paljon myös uusien kotalouksien muodostuminen ja kasvu yleensä kollektiivisoimisliikkeen voimis-

tuminen Inkerissä. Kolmantena, vähintään yhtä tärkeänä tekijänä, on mainittava karjakannan laajentaminen ja parantaminen. Tähän kuuluu myös laitumien parantaminen ja korjaus (joskus vielä desinfektsiokin).

Nämä ovat mielestäni niitä ydinkysymyksiä, joiden oikea bolshevistinen ratkaisu ja joukoille selvittäminen on päiväjärjestyksessä jatkamassamme kollektiivisoimistyössä. Sentähden olisi näistä kysymyksistä enemmän kirjoitettava, herätettävä laajat joukot niitä käsittelemään, esittämään hakemukseen perustuvia ehdotuksiaan jne. Se olisi suuresta merkityksestä kollektiivisoimisen edistämiseksi (eikä pelkkä prosenttien hapuilu) ja antaisi lopullisen kuoliniskun kulakeille, kirkonmiehille ja kaikille muille aktiivisille kollektiivisoimisen vastustajille. Lujittamalla saavu-

tukset, tarkasti harkiten suunnitelmaa eteenpäinliikkumisesta, voimistamalla ja syventämällä työtä köyhälistön keskuudessa, liitossa keskivarakkaan kanssa, proletariaatin ja sen puolueen johdonalaisena toteuttaa Inkerin raatajarahvas taloutensa kollektiivisoimisen ja rakentaa siten sosialismia omalta osaltaan.

J. L.

* * *

Toimitus yhtyy tov. J.L:n toivomukseen, että kirjoituksessa mainituista, samoin kuin muistakin maatalouden kollektiivisoimisen elinkysymyksistä vaihdettaisiin mielipiteitä Kommunistissa ja siten tehtäisiin yhteisiksi ne kokemukset, jotka tällä alalla on saavutettu niin Inkerin kuin Karjalankin eri paikkakunnilla.

Yleislakon kokemukset ja opetukset Suomessa marraskuussa 1929

Kansainvälisen tilanteen tärkeimmät luonnepiirteet.

Olisi vain väärin ja työväenliikkeen eri ilmiöiden vakavan tutkimisen vastaista katsella kunkin yksityisen maan yksityisiä tapauksia pelkästään sen maan ja tämän tapauksen puitteissa. Jokaiselle luokkatietoiselle työläiselle on ilman muuta selvää, ettei nykyisenä kansainvälisen kapitalismin ja kansainvälisen työväenliikkeen aikana ole muusta maailmasta eristettyjä ilmiöitä ja tapauksia. Vaan vallitsee niiden ja ulkomaailman välillä kiinteä syy-yhteys. Vain tältä pohjalta lähtien voidaan Suomenkin viimeaikaisia tapauksia ja kehitystä ymmärtää. Siksi onkin Suomen kehitystä selvitellessämme aluksi tehtävä itsellemme selväksi, mihin suuntaan ja millaisella vauhdilla tapahtuu kehitys muissa maissa, millainen on nykyhetken kansainvälinen tilanne.

Kapitalistisen maailman nykyiselle ajankohdalle on oleellista kapitalistisen vakaantumisen alkanut ja yhä kehittyvä horjuminen.

Maailmansotaa seuranneiden kiihkeiden ja myrskyisten luokkataistelujen jälkeen onnistui kapitalismi jossain määrin lujittamaan asemiaan, pysäyttämään kansainvälisen voittokulun. Seurauksena oli hetkellinen «rauhallisen kehityksen» kausi, jolloin kapitalismia järkyttäviä luokkataisteluita ei huomattavammassa määrässä tapahtunut. Miten suhteellista tuo «rauhallisuus» kuitenkin oli, sen osoittivat mm. Englannin yleislakko v. 1926 ja Wienin kapina v. 1927, puhumattakaan Kiinan suuresta vallankumouksesta ja muista siirtomaiden sorrettujen kansallisuksien monista liikkeistä, jotka voimakkaasti muistuttivat maailman imperialismitilaa, että se näennäisestä «rauhasta» huolimatta sittenkin seisoo tulivuoren partaalla.

Viimeisinä aikoina, jo vuodesta 1928 alkaen, on kuitenkin ollut havaittavissa tämän kapitalismin «rauhan» vieläkin voimakkaampaa järkkyyntymistä. Kapitalistisen maailman sisäiset ja ulkonaiset ristiriitaisuudet ja vastakohtaisuudet ovat alkaneet yhä useammin ja pontevammin muistuttaa olemassaolostaan. «Vakaantumisen» aikana tapahtunut osittainen tuotantovoimien kasvu on suurentanut tarjottavien tuotteiden määrää, mutta kulutus ei ole suurentunut, onpa se työtätekevien joukkojen aseman huonontumisen seurauksena vielä entisestäänkin supistunut. Tästä johtuen on kapitalistien keskeinen kilpailu niin kotimaassa kuin kansainvälisilläkin markkinoilla tullut yhä kiihkeämmäksi ja kysymys siirtomaiden uudelleen jakamisesta on yhä enemmän työntynyt erualalle suurvaltojen politiikassa. Luonnollisena ja kiertämättömänä seurauksena tästä on ollut asevarustelujen kiihtyminen, sotaliittojen solmiminen imperialististen valtojen kesken toisia imperialistivaltioja vastaan—sanalla sanoen yhä kiihtyvä uuden maailmansodan valmistelu. Kaikki puheet «aseistariisumisesta» jne. ovat vain herkkäuskoisten pettämiseksi tarkoitettuja valheita, joiden avulla kansajoukkoja tuuditetaan uneen ja myöskin siten luodaan maaperää uuden sodan alkamiselle.

Ennen kaikkea on valmisteilla oleva sota luonnollisesti suunnattu Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostoliiton olemassaolo nimittäin on myöskin yksi kapitalistisen vakaantumisen horjuttamisen tekijöistä—vieläpä yksi kaikkein voimakkaimmista tekijöistä. Eihän imperialisteille suinkaan voi olla samantekevää, vallitseeko yhdellä kuudesosalla maapalloa sosialismi vai kapitalismi. Ja Neuvostoliiton 5-vuotissuunnitelma sekä sen ensimmäisen toteuttamisvuoden tulokset ovat imperialisteille näyttäneet, että Neuvostoliitto vuosi vuodelta kasvaa ja voimistuu sellaisessa määrässä, että se pian saavuttaa kaikkein edistyneimmätkin kapitalistiset maat myöskin taloudellisessa suhteessa. Neuvostoliiton

kukistaminen olisi imperialisteille tärkeätä myöskin senvuoksi, että silloin olisi helpompi kukistaa vallankumousliike kapitalistisissa maissa ja siirtomaamaailmassa. Eihän Neuvostoliitto silloin enää «huonolla esimerkillään» olisi todistamassa sosialistisen talousjärjestelmän paremmuudesta kapitalistiseen järjestelmään verrattuna.

Samanaikaisesti kasvaa myöskin vapautusliike siirtomaissa, mistä aivan viimeaikaiset tapaukset Palestiinassa, Intiassa, Kiinassa, Haitilla ja Afrikassakin ovat todistuksena. Työtätekevien kansankerrosten vastarinta ja taistelukyky itse kapitalismin emämaissa saa samanaikaisesti yhä voimakkaampia ilmaismuotoja. Kaikissa Europan maissa on vv. 1928—29 ollut voimakkaita työväestön ja työtätekeväin talonpoikain liikehtimisiä; jotka monissa tapauksissa yhä selvemmin ovat saaneet työväenluokan valtiollisen hyökkäystaistelun luonteen. Myöskin järjestymättömien työläisten, työläisnaisten ja -nuorison suuret joukot ovat viime aikoina osoittaneet voimistuvan toimeliaisuuden merkkejä. Tämä kaikki yhteensä otettuna on todistuksena kapitalistisen vakaantumisen voimistuvasta horjumisesta, sen ristiriitojen ja vastakohtaisuuksien kasvusta, sodanvaaran suurenemisesta, työväenluokan taisteluhulun ja -kyvyn kohoamisesta, luokkataistelun kärjistymisestä ja terästymisestä, uuden vallankumouksellisen aallon kehittymisestä ja kasvamisesta. Kapitalistinen maailma kulkee suuria järkytyksiä kohti.

Suomen taloudellisvaltiollinen tila.

Suomen kapitalistinen järjestelmä on osa yleisestä maailmankapitalismin järjestelmästä. Siksi on se riippuvainen kansainvälisen kapitalismin kustakin kehitysvaiheesta. Suomen kapitalismin on pakko seurata isäntäänsä niin hyvinä kuin pahoinakin päivinä. Ja kun nyt ovat pahat päivät tulossa, ei Suomenkaan kapitalismi voi niistä eristäytyä. Sen näemme heti, kun Suomen ta-

loudellista ja valtiollista tilannetta tarkastelemme.

Suomen kapitalistinen talous elää nykyään syvää puiakautta. Sitä ei edes kukaan porvaristonkaan asianajaja enää voi kieltää. Se on yleisesti tunnustettu tosiasia.

Suomen puutavarantuotanto ja puutavaranvienti on suuresti laskenut. Suomen puutavaran ostajat eivät enää voi rakentaa niin paljoa kuin ennen, (puutavaran kulutus on pienentynyt) Sitäpaitsi on kilpatantereelle astunut uusi tekijä: sosialistinen Neuvostoliitto, jonka talouden jättiäisaskelin kohotessa sen kilpailukyky maailman markkinoilla kasvaa, se kykenee tuottamaan enemmän, parempaa ja halvempaa kuin Suomen kapitalismi. Sitä mukaa kuin sosialistinen rakennustyö Neuvostoliitossa edistyy, tulee Suomen talousasema entisestäänkin huonontumaan. Sillä Suomen taloushan on kovin yksipuolista, miltei kokonaisuudessaan puutavara- tuotteiden varaan rakennettua. Sen ymmärtäen pyrkivätkin kapitalistit nyt muuttamaan tuotantoaan enemmän jalostetun tavaran tuotannoksi, rakennetaan paperi-, puumassa- jne. tehtaita. Mutta ei sekään tässä pulassa suuria auta. Samanaikaisesti kasvavat Neuvostoliitossa myös nämä alat. Suomen kapitalismi on taaskin umpikujassa.

Suomen tuotannon pääalan näin kärsiessä joutuivat muutkin tuotantoalat pulasta osalliseksi. Niinpä onkin rakennustoiminta melkein kokonaan seisauksissa. Kutomateollisuus työskentelee vain muutamia päiviä viikossa, metalliteollisuudella ei ole riittävästi työtä ja Neuvostoliiton tilauksia ei oteta vastaan, vaikka se huomattavasti parantaisi Suomen talousasemaa. Pula ilmenee myöskin vararikkojen ja protestiin joutuneiden vekselien lukumäärän suurena lisäyksenä. Pankit ovat pienentäneet lainanantoaan. Raha ei liiku. Päivä päivältä pula yhä kiristyy.

Pulan seuraukset yrittävät kapitalistit työntää työtätekevien kannettaviksi. Työttömyys on saavuttanut Suomessa

ennentuntemattoman laajuuden. Palkkojen alennuksiin on monin paikoin jo ryhdytty ja varmasti tullaan tätä politiikkaa edelleenkin jatkamaan, 8-tuntin työpäivä jää edelleenkin paperille, niinkuin tähänkin asti ja ylitöitä teetetään entistä enemmänkin. Kaikenlaisilla juonitteluilla pyrkivät kapitalistit vapautumaan muistakin velvollisuuksistaan, kuten kesälomapalkkojen maksusta, suurella pauhulla julistetun «itsenäisyyspäivän» paikanmaksusta jne. Kun samanaikaisesti verotaakka yhä suurenee—niin välillisten kuin välittömienkin verojen kohottamisen kautta ja elintarpeiden hinnat kohoavat, laskee realipalkka. Työläisten asema tulee yhä tukalammaksi.

Mutta pulan raskaus ei lankea ainoastaan proletariaatin, työväenluokan kannettavaksi. Myöskin työtätekevä talonpoikaisto saa sen alla seikäänsä käyristää. Suuri osa Suomen maatalviljelevästä väestöstä saa osan—toisin paikoin suurimman osan—toimeentuloistaan ansiotöistä, erikoisesti metsätöistä. Työttömyyden kasvaminen riistää heiltä nämä ansiot. Verojen kasvaminen koskee köyhää talonpoikaa kenties vieläkin kipeämmin kuin työläistä—ainakin sikäli, että talonpojalla on ainakin peltotilkkunsa ja mökkipahasensa, minkä ulosottomies voi pakkohuutokaupata. Pakkokuutojen lukumäärä maaseudulla onkin viimeisinä aikoina hui- maavasti kasvanut, niin paljon, että jo maalaisiiton lehdetkin ovat pakotetut siitä huokailemaan. Pankit, koronkiskurit ja keinottelijat viettävät hyviä aikoja—he ryöstävät köyhän talonpoikaiston omaisuuden pilkkahinnasta.

Koskeepa pula raskaasti yksinpä kaupunkien pikkuporvaristoakin. Pikkukauppiaat luonnollisesti kärsivät, koska eivät työläiset voi enää heiltä ostaa. Valtion, kuntien ja muut pikkuvirkamiehet tuntevat elintarpeiden kallistumisen ja verojen kohoamisen hyvin kipeäksi, sillä heillä käy yhä vaikeammaksi usejinkin kovin pienistä palkoistaan maksaa yhä kohoavia menoja. Eikä heidän palkkojaan ole suuresti-

kaan korotettu — kaikki palkankorotukset ovat pääasiassa hyödyttäneet vain suurvirkamiehiä, vaikka pikkuvirkamiehet ymmärtämättömydessään useimmiten ovat olleet ylemmilleen lisää palkkoja vaatimassa.

Tällainen taloudellinen tila johtaa pakostakin luokkasuhteiden kärjistymiseen. Työläiset ja työtätekevät talonpojat eivät voi tyyninä alistua nälkäkuolemaan. Heidän täytyy yrittää joukkovoimallaan asemaansa parantaa. Samanaikaisesti pyrkivät kapitalistit taas käyttämään tilannetta hyväkseen työtätekevien viimeisenkin oikeuksien riistämiseen. Taantumus lujittuu kaikilla aloilla. Viimeisenä hätävarana turvautuu porvaristo jo fascismiinkin, minkään peittelemättömään väkivaltaan. Selvä on, että tappelu siitä tulee. Ja tappelussa seiviävät luokkarajat. Yksi pulavuosi merkitsee siinä suhteessa yhtä paljon kuin viisi «hyvää» vuotta, Rintamalinjat selvenevät. Kaksi rintamaa on toisiaan vastassa: työtätekevien joukkojen ja kapitalistien rintama. Työläiset menevät vähemmän vasemmalle, kapitalistit ja heitä lähellä olevat yhä enemmän «oikealle». Luokkataistelun muodot tulevat yhä terävämmiksi. Taistelut saavat katkeramman luonteen, muodostuvat sitkeämmiksi. Taloudellisetkin taistelut saavat pakostakin suoran, koko kapitalistista järjestelmää vastaan tähdätyn, siis valtiollisen luonteen. Toteutuu tunnus: luokka luokkaa vastaan!

Tällaista joukkojen vasemmistumista on Suomessakin ollut voimakkaana havaittavissa. Sitä todistavat kunnallisvaalit v. 1928, valtiolliset vaalit v. 1929, joukkojen liikehtimiset elok. 1 p:nä ja erikoisesti Tammisaaren vankien näikälakon aikana. Porvariston ja sen käytyrien «oikealle» siirtymisestä taas ovat todistuksena yhä lisääntynyt poliisi- ja ohranavaino, kokousten ja mielenosoitusten estäminen ja hajoittaminen, eduskunnassa käsitellyt ja hyväksytyt työväenluokan kuristuslait, kirjallisuuden ja lehtien takavarikot ja fascistisen liikkeen lisääntyvä röyhkeys' sekä sociali-

demokratian johtoaineksen «kehittymisen» ilmeisiksi sosialifascisteiksi, jotka mitään keinoja häikäilemättä hajoittavat työväen luokkarintamaa ja aktiivisesti tukevat porvaristoa ja avoimia fascisteja niiden hyökätessä työväenluokan kimppuun. Syvän pulan olemassaolo, joukkojen vasemmistuminen ja niiden toimintatartamon kohoaminen sekä luokkataistelun kiihtyminen ja kärjistyminen Suomessakin ovat päivänseiviä tosiseikkoja.

Opportunistien tilannearvio.

Mutta on niinkin sokeita, jotka eivät tätä näe — vai eivätkö vain halua sitä nähdä? Sellaisiin kuuluu mm. Suomen Ammattijärjestön sihteeri, Väisänen, joka «Suomen Ammattijärjestön» marraskuun numerossa on tätä asiaa käsitellyt. Hänen koko kirjoituksensa suuntautuu sen todistamiseen, että joukoissa ei ole taisteluhaluja, että emme saa luettaa ainakaan järjestöjen ulkopuolella oleviin joukkoihin jne, että siis tilanne ei ole sellainen, kuin mm. edellisen on esitetty olevan. Ainoa todistuksena esittää hän Ammattijärjestön julistaman yleislakon epäonnistumisen. Tästä yhdestä tapauksesta vetää hän johtopäätökset yleiseen tilannearvioon nähden, sensijaan että hän olisi yrittänyt ensin arvioida yleisen tilanteen ja sillä pohjalla ryhtynyt yksityiskohtaisesti arvioimaan yleislakon syntymisen ja sen epäonnistumisen syitä. Silloin olisi Väisänen kylläkin joutunut eräisiin tuloksiin., joiden julkaiseminen ei hänelle persoonallisesti kenties olisi ollut erikoisen mieluista, mutta jotka siitä huolimatta kuitenkin ovat oikeita. Väisänen mieleen ei ole nimittäin juolahtanutkaan sellainen ajatus, että yleislakon valmisteluissa ja järjestelyssä kenties olisi saatanut olla virheitä ja laiminlyöntejä, jotka tulokseen vaikuttivat. Jos taas niin on, silloin ei Väisänen «todistuksella» tilanteeseen nähden tietenkään

ole mitään merkitystä. Mutta sen otamme käsiteltäväksi hiukan myöhemmin.

Kirjoituksessaan tekee Väisänen sen saman silmänkääntötempun, jota keskustalaisten puolesta esiintyneet «äksät» ja «rivimiehet» ovat kirjoituksiinsa käyttäneet. Hän panee toisten suuhun väitteitä, joita nämä eivät koskaan ole esittäneet ja «kumoa» sitten tuon itse keksimänsä väitteen. Väisänen kirjoittaa:

«Vastauselakkoyritys mielestäni osoittaa muutamien työväenliikkeen henkilöiden aivoissa viime kuukausina ilmenneen uskon «joukkojen vallankumouksellisesta valmiudesta» ja «vallankumouksellisesta tilanteesta» olevan meillä tällä hetkellä utopiaa. Sellaista ei nykyään ole...»

Herää kysymys: kuka on väittänyt Suomessa nyt olevan «vallankumouksellisen tilanteen»? Väisänenhän on pannut nämä sanat oikein lainausmerkkien sisään, joten niiden pitäisi siis olla sellaisinaan jostakin puheesta tai kirjoituksesta otettuja. Mutta nytpä onkin niin, että sellaista ei kukaan ole väittänyt. Väisänen on keksinyt (tai «äksiltä» — opportunistien salaisen kirjeen allekirjoittaja — lainannut) tuon väitteen, voidakseen sen sitten kumota ja osoittaa: katsokaas, minkälaisia typeryyksiä jotkut esittävät! Väisänen «taistelu» on siis taistelua tuulimyllyjä vastaan — jotka hän itse lisäksi on rakentanut. Ammattijärjestön sihteerä ei tuollainen väittelytapa suuresti kunnista.

«Äksät» ja heidän hengenheimolaisensa Väisänen eivät ole voineet todistaa vääräksi sitä tilannearviointia, minkä edellä olemme lyhyesti esittäneet ja mikä on sama kuin yleensä viime aikoina Suomen vasemmistotyöväenliikkeessä esitetty tilannearvio. Tämä arvio pitää paikkansa ja tämän arvio pohjalta on lähdeittävä tarkastelemaan myöskin Tammisaaren vankien nälkälakkoa ja sen yhteydessä kehittyneitä työväestön joukkoliikehtimistä.

Poliittisten vankien nälkälakko ja työväen liikehtimiset.

Poliittisten vankien nälkälakko ja sitä seuranneet työväen joukkoliikehtimiset ovat vain yksi ilmaus yleisestä luokkataistelun kärjistyisestä Suomessa. Aivan väärin olisi pitää niitä jonakin erillisenä ilmiönä, jolla ei ole mitään tekemistä yleisen tilanteen kanssa. Sellaisiakin virheellisiä käsityksiä on kuitenkin siellä täällä ilmennyt. Kenties ei kamppailun kuluessaakaan tätä nälkälakon syvempää poliittista sisältöä ja sen yhteyttä työväenluokan yleiseen luokkataisteluun riittävän selvästi ja laajasti selostettu, niin että tuollaiset virheelliset käsitykset pääsivät juurtumaan ja laajemmallekin leviämään. Ainakaan lehdistössä ei tähän puoleen riittävästi kiinnitetty huomiota. Samalla on myös todettava, että vaistomaisesti yleensä oikealla tavalla asiaan suhtauduttiin, julistamalla vankilassa olevien toverien taistelu osaksi työväen yleisestä taistelusta ja omaksumalla se kaikkien työläisten elinkysymykseksi.

Mutta esiintyi myöskin sellaisia katsoimuksia — niiden tulkkina on taaskin Väisänen yllämainitussa kirjoituksessaan, — että kysymys «oli ennenkaikkea inhimillinen» (alleviivaus Väisänen). Luokkasuhteita ja nälkälakon yhteydessä tapahtunutta työväenjoukkojen liikehtimistä ei tämä katsantokanta oikein arvioi. Poliittisten vankien nälkälakko oli johtunut siitä olojen kiristymisestä, mitä viime aikoina vankilassakin oli tapahtunut ja mikä vain kuvasti kapitalistien ja valtiovallan kiihtyvää hyökkäystä vankilan seinien ulkopuolella. Työväenjoukkojen taistelu nälkälakkolaisten puolesta oli samalla työväen yleistä luokkataistelua, jossa eivät määränneet ennenkaikkea «inhimilliset» tekijät, vaan jossa poliittiset vangit personoivat työväen luokkataistelua ja heidän puolestaan käyty taistelu siis oli selvää työväenjoukkojen luokkataistelua kapitalisteja ja porvarillista valtiota vastaan. «Ennenkaikkea

«inhimillistä» oli tämä taistelu vain eräille pikkuporvarillisille aineksille, joita nitäkin epäilemättä saatiin kamppailuun koko joukko mukaan vedettyä. Työläisille oli se ennenkaikkea luokkataistelua — selvästi luokkasiltöistä, eikä mitään luokatonta yleisinhimillisyttä.

Itse kamppailun kulku todisti työväenluokan voimistunutta ja selvennyttä taisteluhaluja. Saatiinhan ensimmäiset kokoukset aikaan tavattoman nopeasti ja oli osanotto kokouksiin koko kamppailun ajan tavattoman voimakas. Muutenkin osoitti työväestö suurta aktiivisuutta: heti esitettiin vaatimus yleisestä amnestiasta, järjestettiin lähetystöjä hallitusherrain puheille ja vankilaan jne. Monin paikoin järjestettiin heti ensimmäisenä päivänä mielenosoituksia, jotka poliisin kielloista ja vastustuksesta huolimatta hyvin onnistuivat. Muinakin päivinä mielenosoituksia järjestettiin ja tavattoman innostuksen vallassa esitettiin ja hyväksyttiin vaatimus yleislakon julistamisesta. Poliisin häiritsevä eriyntyminen ja joukkovangitsemiset eivät ollenkaan mieltä lamaannuttaneet, vaan päinvastoin lisäsivät joukkojen taistelutarmaa.

Yksinkertainen kysymys: olisiko kaksi vuotta sitten saatu aikaan näin valtavaa ja tarmokasta, määrätietoista työväen liikehtimistä, riittää jokaiselle osoittamaan, millainen suuri muutos tosiaankin viimeisinä aikoina Suomen työväenliikkeessä on tapahtunut. Ei kaksi vuotta sitten poliisin kiellosta huolimatta mielenosoituksia järjestetty. Silloin mentiin kiltisti kotiin, jos yksikin kiiltävänappinen sitä vain vaati. Nyt ei enää menty. Nyt työväenjoukot monin paikoin valtasivat kadut ja pitivät kiinni heille kuuluvasta oikeudesta saada osoittaa mieltään yhteiskunnallisten ja valtiollisten tapausten johdosta. Nyt eivät kokoukset myöskään useimmiten ilman muuta hajaantuneet laittomien määräysten edessä — vasta avoin väkivalta saattoi joukot väistymään. Siinä suhteessa on siis tapahtunut muutos, työväenjoukkojen aktiivisuus ja

rohkeus on kasvanut, niiden taisteluhalu kohonnut. Tätä eivät mitkään «äksät» voi kieltää.

Tietysti oli kamppailussa vielä puutteitakin, ja virheitäkin tehtiin. Mutta luonteenomaista on, että näihin virheisiin ja puutteisiin oli useimmiten syytä liikkeen johto, eivätkä siihen osaaottavat joukot. Ilmeinen johtavien tovereitten virhe oli esim, se «perässä-laahaaminen», mitä mielenosoitusten järjestämisessä ilmeni. Vain muutaman paikoin saatiin heti ensimmäisenä kamppailupäivänä järjestetyksi mielenosoituksia, joilla silloin kuitenkin oli mitä parhaat menestymisen mahdollisuudet, kuten kokemus osoitti niissä paikoin, missä mielenosoituksia järjestettiin. Joukot olivat valmiit kokouksen päätyttyä lähtemään mielenosoitukselle ja poliisiin kaan ei silloin vielä ollut varustautunut sitä estämään. Niinpä onnistuivatkin ensimmäisinä kamppailupäivinä järjestetyt mielenosoitukset kaikkialla hyvin. Myöhemmin varustautui poliisi paremmin ja silloin ei enää kaikin paikoin päästy edes mielenosoituksen alkuunkaan. Mutta ensimmäisinä päivinä olisi se kaikkialla ollut mahdollista ja johtavien tovereitten virheeksi on laskettava, etteivät he kaikkialla edes tulleet ajatelleksikaan mielenosoituksien järjestämistä. He eivät osanneet tarpeeksi korkealle arvioida joukkojen toimintavalmiutta — tekivät siis käytännössä itsensä syytäksi siihen virheeseen, mistä «äksät» nyt yrittävät tehdä yleisen teoreettisenkin ojennusnuoran.

Samanalaista joukkojen taistelukunnon aliarvioimista ja vieläkin pahempaa antautumismielialaa todistavat ne verrattain lukuisat tapaukset, joissa ilman muuta antauduttiin ilmeisen mielivallankin edessä. Poliisillahan ei ole mitään oikeutta hajottaa tai estää yleistä «vapaiden kansalaisten» kokousta, joka kuuluu täysin rauhallisesti ja ilman mitään häiriöitä ja jossa ei mitään lainvastaista tapahdu. Sen poliisi kuitenkin useassa tapauksessa teki. Ja tällöin ei kaikin paikoin kyllin voimakkaasti protesteerattu tällaista ilmeistä mielivaltaa

vastaan, vaan hajaannuttiin ilman muuta tai jätettiin tilaisuus, kokous tai mielenosoitus — kokonaan pitämättä. Varmaa on, että joukot eivät siihen olisi alistuneet, elleivät johtavat toverit taaskin olisi väärinkäsittäneet tilannetta ja sen vaatimuksia ja ensimmäisinä mielivaltaan alistuneet. Sattuipa tällaisia tapauksia niinkin huomatuissa paikoissa kuin Helsingissä ja Oulussa, joissa ensinmainitussa esim, luovuttiin mielenosoituksen järjestämisestä pelkän poliisin kiellon nojalla. Oulussa taas «osoitettiin mieltä» siten, ettei ollenkaan pidetty kokousta, kun poliisi kielsi — taaskin täysin mielivaltaisesti — lakosta keskustelemasta. Porvarillisen ja sosialifascistisen lehdistön ilkuuta jälkeensä päin kenties osoitti oululaisille tovereille itselleenkin, ettei porvaristo mitään muuta kaipaakaan kuin sellaisia «mielenosoituksia», että työläiset vaikenivat.

Heikkoutena kamppailussa on vielä mainittava, ettei amnestiavaatimuksesta tehty keskeistä vaatimusta ja sitä laajemmin selitetty joukoille. Puhtaasti käytännöllinen heikkous oli taas liian laimea ja niukka tiedoitus ulkomaille, vaikkakin tässä suhteessa tehtiin enemmän kuin kenties milloinkaan aikaisemmin. Mutta paljon enemmän olisi vielä voinut ja olisi pitänyt tehdä.

Yleislakon epäonnistumisen syyt.

Eniten heikkouksia ilmeni kuitenkin Ammattijärjestön julistaman yleislakon yhteydessä.

On suoraan katsottava silmiin ja sanottava karvaskin totuus, koska vain se auttaa tulevaisuudessa välttämään virheitä. Ja totuus on se, että yleislakko epäonnistui. Siitä ei muodostunut niin laajaa ja voimakasta työväen luokkataisteluliikehtimistä, kuin mitä siitä oli odotettu ja miksi sen olisi pitänyt muodostua. Senvuoksi oli yleislakon seurauksena myöskin jonkinlainen seisahdustila taistelun kehityksessä. Yleislakon epäonnistuminen antoi takaiskun sille voimakkaalle liikehtimiselle, mikä näkölakon yhteydessä oli kehittynyt.

Siten tappio useimmiten vaikuttaa. Mutta tappio voi olla hyödyksikin, jos siitä osataan vetää oikeat johtopäätökset ja opetukset. Pelkkä vaikerteleminen sensijaan vielä syventää tappion antamaa iskuja. Yleislakon epäonnistumisen syiden tutkiminen ja niistä opetuskien vetäminen on senvuoksi yksi tämän hetken tärkeimmistä tehtävistä.

«Äksät» ja muut hoipertelijat ovat selviytyneet asiasta hyvin helpolla. «Tilanne ei ollut sopiva», sanovat he ilman mitään muita perusteluita. Ainoa johtopäätös, jonka Väisänen kirjoituksessaan vetää, on se, että vasemmistötyöväen laajojen joukkojen omaksuma tilannearvio on ollut väärä. Samaa vaikuttavat «äksät» kiertokirjeessään. Lakko «osoitti huitojien puheet erikoisesta vallankumouksellisesta kuohuntatilasta olevan vain kannantavetta. Se osoitti, että on väärin lähteä viitoittamaan taktiikkaa tilapäisten ja paikallisten ilmiöitten sekä keinotekoisen kokouspsykologian mukaan, unohtaa kokonaisuus ja realiteetti», sanovat hoipertelijat. Jätämme tykkänään syrjään heidän tuulesta temmatut väitteensä, että vasemmistötyöväki muka olisi puhunut «erikoisesta vallankumouksellisesta kuohuntatilasta», mikä tietenkin tarkoittaa marxilaista käsitettä «vallankumouksellinen tilanne». Suomessa oli joukkojen vallankumouksellisen liikehtimisen tila, joka olisi saattanut tilanteen vallankumouksellisesti kärjistyessä johtaa joukkojen vallankumoukselliseen kuohuntaan. Ei näet voida Kiinan muurilla eroittaa vallankumouksellisen liikehtimisen ja valmistustaisteluiden kautta vallankumouksellisesta tilanteesta. Määrättyjen ehtojen vallitessa edellinen muuttuu jälkimäiseksi. Vain maininnalla syrjäytämme hoipertelijain ennenkuulumattoman törkeän syytöksen kymmeniä tuhansia Suomen työtekeviä vastaan, että nimittäin näiden kymmenien tuhansien kokouksissaan ilmaisema taistelutahto olisi ollut vain jotakin «keinotekoista kokouspsykologiaa». Niin voi asiaa arvioida vain joukoista irtautunut parantumaton oppor-

tunisti, joka ei voi ymmärtää luokkataisteluhenkä toisissakaan, koska häneltä itseltään sitä puuttuu. Mutta vieläkin kerran painostamme sitä, että jos joku on tehnyt päätelmänsä «tilapäisten ja paikallisten ilmiöitten» mukaan, niin sen ovat tehneet juuri nuo oikeisto-opportunistit, jotka eivät koko viimeaikaisessa kehityksessä näe muuta kuin yleislakon epäonnistumisen ja jotka eivät vaivaudu sen syitä lähemmin tutkimaan. He juuri ovat unohtaneet «kokonaisuuden ja realiteetin»—he tuijottavat itsensä sokeiksi yhteen tapaukseen, eivätkä näe sitä ympäristöä, sitä kehitystä, mikä kuitenkin johti myöskin yleislakon julistamiseen. He eivät näe niin selvästi ilmenevää kapitalismin pulaa ja työväenjoukkojen vasemmistumista, luokkataisteluitten kärjistymistä—tai he eivät halua sitä nähdä, koska se ei sovi heidän konseptiinsa ja koska eivät he sitä voi vetää opportunistisia johtopäätöksiään. He eivät näe kokonaisuutta, he juuri ovat huijotuksia, joiden katsomuksiin ei todellisuus vähääkään vaikuta.

Sivumennen sanoen. Jos hoipertelijoilla tosiasiaassa oli sellainen tilannekäsitys, minkä he nyt ilmaisevat—ja niinhän heillä oli—niin ovat he tehneet auttamattoman virheen ja suuren rikoksen suostuessaan ja kannattaessaan yleislakon julistamista. He itse sanovat olleensa lakon puolesta. Mutta pitihän heidän ymmärtää, että jos ei tilanne ollut lakolle suotuisa, niin ei sitä silloin saa julistaa. Heidän olisi tullut kaikin voimin sellaista «mielettömyyttä» vastustaa ja siten ainakin vapauttaa itsensä vastuusta. Pitäisi heidän ainakin nyt lakon julistaminen tuomita. Sitä eivät he kuitenkaan tee. Miksi? Koska he ovat opportunisteja, jotka eivät uskalla sanoa joukoille mielipidettään, silloin kun he varmasti tietävät, että joukot ovat lakkoa vastaan, paljastaisivat he itsensä niin selvästi, ettei heillä enää olisi mitään toiveita myyräntyönsä onnistumisesta. Siksi eivät he vielääkään uskalla avonaisesti mielipidettään sanoa.

Yleislakon epäonnistumisen syitä ei meidän siis ole etsittävä yleisestä tilanteesta, joka kyllä olisi lakon menestymisen sallinut. Sensijaan on meidän tarkasteltava lakkoa ja sen järjestelyä itseään—sieltä mahdollisesti voimme löytää syitä, jotka suotuisasta tilanteesta huolimatta johtivat lakon epäonnistumiseen.

Ehkäiseviä seikkoja oli tietysti sellaisiakin, että niihin ei parhaallakaan järjestelyllä olisi voitu mitään vaikuttaa. Suurin sellainen tekijä oli tavaton työttömyys, joka eräiden työläisryhmien keskuudessa loi maaperää arkailulle, ja siten osaltaan auttoi opportunisteja saavuttamaan tarkoituksensa yleislakon kariileajamisessa. Mutta se ei yksinään olisi riittänyt ajamaan lakkoa epäonnistumiseen. Työttömyydestä huolimattakin olisi lakolla ollut suuret onnistumisen mahdollisuudet, ellei muita tekijöitä olisi ollut vaikuttamassa.

Tällaisista tekijöistä on ensimmäisenä mainittava laajalti vallitsevat virheelliset käsitykset yleislakosta yleensä taisteluaseena. Suomessa on yleislakkoa harvoin käytetty taisteluaseena ja on se aina tapahtunut vallankumouksellisessa tilanteessa, minkä vuoksi yleislakko on saanut joukkojenkin mielissä sellaisen käsityksen, että se on jotakin niin suurta ja välttämätöntä, ettei sitä voi käyttää kuin aivan harvinaisissa tapauksissa. Yleislakko on ikäänkuin saanut jonkinlaisen pyhyiden hohteen. Sosialifascisteilla on se kehittynyt suoranaiseen mystillisyyteen asti—antoihan «Suomen Sosialidemokraatti» jo luvulle 12 jonkinlaisen salaperäisen merkityksen, koska Suomessa on yleislakko tapahtunut aina 12 vuoden päästä, v. 1905, 1917 ja 1929. Tähän salaperäisen «pyhyiden» käsitykseen liittyy vielä odotus, että yleislakon tulee olla täydellinen, ennenkuin sillä on mitään merkitystä. Tämä liiallinen odotus sitten lisäsi vielä tappion tuntua, kun ei lakko valitettavasti onnistunut edes 50-prosenttisesti.

Ennollisesti on yleislakko vakava ase, jota ei milloin tahansa voi käyttää.

Mutta poliittista joukkolakkoa, vaikkei se täydelliseksi vallankumoukselliseksi suurlakoksi muodostukaan, voidaan silti menestyksellä käyttää paljon useammin kuin kerran 12 vuodessa. Onhan meillä Suomessakin siitä esimerkkejä, vaikkakaan ei niin laajassa mitassa kuin oli aikomus sitä käyttää. Pienemmässäkin mittakaavassa järjestetyllä poliittisella lakolla on kuitenkin suuri merkitys, jos se oikein valmistetaan ja hyvin johdetaan. Esim. yhtä kaupunkia käsittävä yleislakko on jo vakava ase proletariaatin käsissä, samoin jotakin määrättyä alaa käsittävä poliittinen lakko. Oikein suoritettuna iskee se lujasti porvasistoa, antaa sen tuntea proletariaatin voiman, lisää työväenjoukkojen itseluottamusta ja tuottaa välittömiäkin tuloksia. Mutta mikään lakko, ei osittainen sen paremmin kuin yleislakkoakaan, voi onnistua ilman valmistelua. Vain välittömästi vallankumouksellisessa tilanteessa—jollaista nyt ei ollut—riittää pelkkä kutsu saattamaan joukot liikkeelle millaiseen toimintaan tahansa. Mutta silloinkin on esiintymisiä valmisteltava, huolellisesti valmisteltava ja johdettava. Sitäkin enemmän olisi nyt ollut syytä ponnistaa viimeisetkin voimat yleislakon valmistelemiseksi jo ennen lakon julistamista ja vielä enemmän lakon julistamisen jälkeen. Olihan selvää, että vallitseva työttömyystilanne on osaksi ehkäisevänä tekijänä lakon onnistumiselle, olihan selvää—ainakin olisi pitänyt olla selvää—että sosialifascistit tulevat tekemään kaikkensa lakon epäonnistumiseksi, olihan selvää, että maalaisliittolainen hallitus myöskin tulee tekemään parhaansa lakon häiritsemiseksi, siksi paljon esimerkkejä sen suhtautumisesta nälkälakko-kamppailuun oli jo nähty. Ellei Aj:n johto tätä nähnyt, oli sillä tosiaankin virheellinen tilannekäsitys—mutta ei suinkaan liian «vallankumouksellinen» käsitys. Jos se taas sen näki ja tiesi—niinkuin uskomme sen tietäneen—teki se suuren ja lakon onnistumiselle kaikkein kohtalokkaimman virheen siinä, ettei se

riittävällä tavalla—ei ollenkaan—valmistanut maaperää lakon onnistumiselle ja ettei se johtanut kamppailua.

Johto voi useammalla tavalla suhtautua johtamiensa joukkojen liikehtimiseen. Sosialifascistinen johto, jonka tehtävänä on kapitalistien asian ajaminen työväenluokan keskuudessa, pettää joukot ilman muuta, luopuu taistelusta, tekee yhteisrintaman kapitalistien kanssa. Mutta sellainenkin johto, joka haluaa olla joukkojen mukana taistelussa, joka rebellisessä mielessä haluaa johtaa joukkoja, saattaa valita virheellisen tavan tässä johtamisessa. Sensijaan että oikea kykenevä ja tarmokas johto koko ajan kulkee joukkojen etunenässä, näyttää niille tietä ja suuntaa, tekee aloitteita, antaa joukoille taistelun tunnuslauseita, ohjaa niiden toimintaa—sanalla sanoen: todella johtaa niitä—voi johto myöskin kulkea joukkojen perässä, laahata niiden jäljissä, merkitä kirjoihin sen, mitä joukot ovat tehneet, ottaa osaa niiden toimintoihin, mutta ei niiden etunenässä, ei johdossa, vaan häntäpäässä. Sellainenkin johto «on joukkojen kanssa», mutta ei se silti ole oikea johto, ei yleensä mikään johto. Se ei johda liikettä, vaan toteaa sen, hyväksyy jo tapahtuneet liikehtimiset. Sellainen tapa «johtaa» oli eräs vanhan sos.-dem. puolueen kohtalokkaimmista virheistä vv. 1917—18 vallankumoustilanteessa. Sen virheen jätteilistä kärsii Suomen ammatillinenkin liike vielä nytkin. Oikeata johtamisen taitoa ei vielä riittävästi ole opittu, vaikka haluakin siihen olisi. Siitä oli selvänä ilmauksena yleislakon «johtaminen».

Mitä sitten olisi pitänyt tehdä? Olisi pitänyt ryhtyä selostamaan ja propageeraamaan lakkoajatusta jo ennen lakon julistamista. Julkisesti ja salaa olisi tullut heittää joukkojen käsiteltäväksi ajatus poliittisen joukkolakon käyttämisestä esilläolevassa kamppailussa. Kaikki toimitsijat, lehdet ja muut voimat olisi tullut panna tämän agitationin palvelukseen ainakin muutamaksi päiväksi—pitkiä aikojahan ei käytet-

tävänä ollut. Kun siten olisi valmistettu maaperää laajoissa joukoissa—eikä vain parilla kolmella paikkakunnalla, joilla joukot oma-alotteisesti, ottivat lakkoajatuksen käsiteltäväksi, olisi lakkoajatuksen voitu heittää joukkoihin siinä varmassa vakaumuksessa, että ainakin huomattavat osat työväenjoukoista tosiaankin tulevat ottamaan osaa laksoon. Ja kun lakko oli julistettu, olisi pitänyt kymmenkertaisuttaa agitationi lakon hyväksi. Kaikki hallituksen ja sosialifascistien toimenpiteet olisi oikealla selostustoiminnalla voitu tehdä tyhjäksi tai ainakin niiden tehoa huomattavasti heikentää. Ennenkaikeksi olisi tätä selostuskamppailua ollut käytävä työpaikoilla, siellä olisi sosialifascistit olleet lyötävä, siellä olisi lakon onnistuminen saatu turvatuksi. Paitsi Ammattijärjestöä, olisi kaikkien liittojen ollut tarmokkaasti otettava osaa selostuskamppailuun ja valmistelutoimiin. Työpaikkojen luottamusiesten olisi liittojen johdolla ollut muodostettava sellainen agitationiverkko, ettei sen silmistä olisi päässyt pujahtamaan ainoakaan sosialifascistien ja muiden provokaattorien valhe ja parjaus kiinni joutumatta ja paikalleen panematta. Siten olisi lakosta tullut sellainen, että tarkoitus olisi saavutettu, poliittisia vankeja olisi voimakkaasti autettu (epäilemättä saavutettiin nykyiselläkin lakolla tässä suhteessa osittainen vaikutus), työläisten taisteluhalu olisi huomattavasti kohotettu ja työväestö olisi lujittanut hyökkäysasemiaan tulevien taisteluitten varalle, sensijaan että nyt jouduttiin perääntymään ja lamaanutettiin joukkojen taisteluhalu melko huomattavassa määrässä.

Miten taistelun valmistelu nyt tapahtui? Juuri päinvastoin kuin olisi pitänyt. Johto ei esittänyt lakkoajatausta käsiteltäväksi. Ei valmistellut asiaa ennen lakkojulistusta. Ei mobilisoi voimia kiihkeään agitationityöhön. Ei tehty mitään sosialifascistien taholta arvattavissa olleen työväen rivien rikkomisyrytysten varalta, ei edes varoitettu joukkoja tällaisilta provokato-

risilta toimenpiteiltä, saatikka olisi niitä vastaan tarmokkaasti varustauduttu ja torjuttu ne. Lakon julistamisen jälkeen jäi johto kädet ristissä odottamaan tuloksia, se ei kehittänyt laajaa selostuskamppailua edes lakon julistamisen jälkeenkään. Ei viety asiaa työpaikoille. Ei saatu tietoa lakosta ajoissa leviämään kaikille paikkakunnille, niin että jossakin luultiin koko lakkoajatausta vain noskelaisten provokationiksi—eihän Ammattijärjestön johdolta valitettavasti ole totuttu saamaan tarmokkaita taistelutunnuksia. Liittojen johdot eivät ottaneet osaa kumppailuun niin kuin niiden olisi pitänyt. Menivätpä yksityiset johtavat toverit vieläkin pitemmälle: kun työläiset noskelaisten julistuksen jälkeen kyselivät, että mitäs nyt tehdään, niin löytyi yksityisiä johtavia tovereita, jotka arkailleen vastasivat: en tiedä, tehkää niinkuin parhaaksi näette. Se oli jo suoranaista karkulaisuutta eikä enää taitamattomuutta. Se oli jo anteeksiantamatonta oikeistolaista perässälaaamista, saamattomuutta ja selkärangattomuutta, joukkojen selän taakse vetäytymistä oman taisteluhaluttomuutensa peittämiseksi.

Että juuri johdon taholta tapahtuneet laiminlyönnit ja virheet olivat suurimpana syynä yleislakon epäonnistumiseen, siitä on selvät todisteet. Kaikialta kerrotaan joukkojen suuresta taisteluhalusta nälkälakkokamppailun aikana. Tieto yleislakon julistamisesta otettiin vastaan suurella riemulla ja innokkaalla päättävyydellä. Onpa Väisänenkin—sämöinkuin hänen aate-toverinsa «äksätkin»—pakotettu sen toteamaan. «Äksät» ovat vakuutettuja siitä, että joukot joka tapauksessa olisivat laksoon ryhtyneet, vaikkei Ammattijärjestö sitä olisi julistanutkaan. (Sivumennen sanoen todistaa tämäkin toteaminen voimakkaasti «äksien» ja Väisäsen tilannearviota vastaan).

Vasta sosialifascistien, työnantajien ja hallituksen toimenpiteet—joiden varalle ei joukkoja oltu valmisteltu, vaikka se olisi ollut johdon kiistämätön velvoit-

lisuus — saattoivat aikaan hajaannusta ja epäröintiä joukoissa. Siihen asti oli työläisten rintama ollut luja ja ehjä. Nyt olisi johdon tullut astua esiin ja voimakkailla toimenpiteillä saattaa rivit jälleen järjestykseen. Sitä se ei tehnyt ja niin saattoi tapahtua, että johdotta jääneet työläiset useammilla työpaikoilla pitivät kokouksen ja hallituksen, työnantajien ja sosialifascistien painostuksen alaisina päättivät olla ottamatta osaa lakkoon. Tällöin osoittivat myöskin alemmat ammatillisen liikkeen toimitusijat saamattomuutta ja taitamattomuutta, eivät ymmärtäneet oikein asemansa velvoituksia, että hekin ovat johtajia, johtajia työpaikan mittakavassa ja että heillä on samat velvollisuudet kuin «suuremmillakin» johtajilla. Useilla toimihenkilöillä johtui tällainen menettely varmasti myöskin heidän yleisestä oikeistolaisesta kannastaan, heidän «äksäläisyyteen» taipumisestaan, vaikka suurin osa epäilemättä teki virheen taitamattomuudessaan.

Silti olisi vielä ollut mahdollisuuksia paremmankin tuloksen saavuttamiseen. Lakon laajentuminen olisi ollut mahdollista, jos sitä ei olisi julistettu yksipäiväiseksi. Jos lakko vielä olisi jonnekin aikaa kestänyt, olisi tieto siitä levinnyt kaikkialle ja laajentuminen olisi siis ollut mahdollista. Mutta silti on huomautettava, että tämä olisi edellyttänyt aivan toisenlaista suhtautumista johdon taholta. Olisi pitänyt tulla enemmän tarkokkuutta johtoon ja halua vihdoinkin korjata ne virheet ja laiminlyönnit, mitä alussa oli tapahtunut. Ellei tällaista muutosta johdossa olisi tapahtunut, ei lakon jatkaminenkaan suurempia tuloksia olisi tuottanut, olisipa se saattanut johtaa entistä suurempaan sekasortoon. Mutta huomattava on että lyhytaikainen, määrääjäksi julistettu lakko tuottaa tuloksia vain silloin, kun se tosiaan on hyvin järjestetty. Lyhytaikaisen lakonaikana ei ole mahdollista enää tehtyjä virheitä korjata. Siksi on johdon laiminlyönnejä tässä yhteydessä pidettävä vieläkin raskaampina.

Opetuksia ja tehtäviä.

Ylläolevassa on mielestämme täysin riittävästi tullut todistetuksi, että yleislakon epäonnistumiseen ei ollut syynä yleinen tilanne, joka epäilemättä oli lakon julistamiseen sopiva. Syytä ei myöskään voi vierittää joukkojen niskoille, niinkuin yrittää tehdä Väisänen — nehän muka ensin huusivat lakkoa, eivätkä sitten kuitenkaan lakkoon menneenkään, pettivät hyvän johtonsa. Taisteluhalu oli joukoissa, mutta niitä ei osattu oikein viedä taisteluun, ei osattu oikein johtaa. Johto kulki joukkojen perässä, sensijaan että sen olisi tullut kulkea joukkojen etunenässä. Johdon probleemi, oikean johtamisen taito astuu nykyisessä tilanteessa hyvin terävänä esille.

Kysymys ei ole kuitenkaan yksinomaan johdon kasvattamisesta ja uusimisesta, vaan asettaa tilanne eteen monia muitakin ratkaisua vaativia kysymyksiä. Yleislakon kokemuksia tarkastellessamme näimme, että virheelliset käsitykset poliittisen joukkolakon merkityksestä ovat hyvin voimakkaat myöskin joukoissa. Näiden virheellisten käsitysten poistaminen on eräs tämän hetken kiireellisimmistä tehtävistä, sillä millä hetkellä tahansa saatamme joutua tilanteeseen, jolloin taas olisi tartuttava poliittisen joukkolakon aseeseen. Sillä nälkälakkokamppailun jälkeä on tilanne vielä kiristynytkin, luokkavastakohdat ovat yhä kärjistyneet, samoin kuin Suomen kapitalismin pulakin on syventynyt, työttömyys suurentunut jne. Ja tässä tilanteessa on poliittinen joukkolakko sellainen ase, jota ehdottomasti ennemmin tai myöhemmin, tullaan tarvitsemaan. Kun tätä edeltäneelle kaudelle olivat ominaisia enemmän tai vähemmän «puhtaasti taloudelliset» taistelut (kokonaan politiikasta vapaata taistelua ei Suomessa jälkeen kansalaisodan ole ollut eikä tule oimaanakaan), tulevat nykyisen kauden kaikki taistelut, alkakootpa ne miten «taloudellisina» tahansa, pakostakin muodostumaan samalla myöskin koko työväen-

luokan poliittisiksi luokkataisteluiksi. Tilanteen kärjistyminen pakottaa niin työläiset kuin kapitalistitkin kehittämään taisteluita juuri siihen suuntaan. Siksi saa kysymys poliittisesta joukkolakosta nykyaikana niin ensiluokkaisen tärkeän merkityksen ja on siihen siis tietoisesti suurta huomiota kiinnitettävä ja tällöin käytettävä hyväksi juuri niitä kokemuksia, mitä nälkälakkokamppailun aikana kerättiin. Poliittisen joukkolakon kysymystä on ryhdyttävä tutkimaan ja selittämään, levittämään oikeata käsitystä sen merkityksestä nykyisenä aikana ja sen eri muodoista ja kehitysmahdollisuuksista. Nyt ilmenneet puutteet on poistettava — ja ensi kerralla tehtävä paremmin.

Yleislakon kokemuksia ei vielä riittävästi ole joukoille selvitetty. Yleislakon arviointi alkoi Suomessa työväen lehdistössä heti lakon jälkeen, mutta jäi se jollakin tavalla keskeneräiseksi ja avonaiseksi, minkä ohella useita tärkeitä seikkoja ei ollenkaan otettu huomioon. Keskeneräiseksi ja heikoksi jäi myöskin yleislakon johdosta vainotuiksi joutuneiden puolustustaistelu, jota kuitenkin alettiin käydä. Työssäolevia ei vedetty mukaan erotettuja puolustamaan, ei edes työväenkokouksia asian johdosta järjestetty. Yleislakon epäonnistumisen lamauttava vaikutus ulottui myöskin tämän puolustustaistelun kulkuun. Niin ei tietysti kuitenkaan saisi olla. Tappionkin jälkeen on uskallettava astua uuteen taisteluun, ainakin on suoritettava perääntyminen hyvässä järjestyksessä, niin ettei vihollinen pääse armeijan jälkijoukossa suurta tuhoa aikaansaamaan. Tätä perääntymistäistelua ei nyt voimakkaasti suoritettu eikä edes joukkoja tämän taistelun merkeissä ole liikkeelle hälyytetty, niitä taisteluvalmiuteen saatettu, vaikkakaan kenties ei kaikkialla olisikaan voitu avointa taistelua heti alkaa. Se on virhe, joka jo vihdoinkin on korjattava. Porvariston hyökkäys kiristyy yhä ja joukkojen on pakko ryhtyä vastarintaan. Tämä vastarinta on järjestettävä, niin ettei se tapahdu hajanaisesti ja ilman johtoa.

Siinä mielessä on tarmolla jatkettava työväen luokkarintaman yhdistämis- ja kokoamistyötä. Eri aloilla käyty yhteystaistelu muodostaa tärkeän osan tätä työtä. Työväen joukkojärjestöjen — ammattillisten, raittius-, urheilu- ym. järjestöjen — yhteyden puolesta hajoittajia vastaan käyty taistelu on työväen luokkarintaman vahvistamista, silloin kun tätä taistelua käydään luokkataistelun pohjalla. Onhan esimerkkejä sellaisestakin «yhteystaistelusta», joilla itse asiassa vain heikennetään työväen taistelukuntoisuutta. Sellaista on vaatimusten esittäminen, että pitäisi suostua sosialifascistien törkeimpiinkin vaatimuksiin vain sentähden, etteivät ne hajoitetaisi. Sellainen katsantokanta on sekoittanut toisiinsa päämäärän ja keinon, pyhittänyt yhtenäisyyden ja luopunut päämäärästä, johon yhtenäisyydellä pyritään. Sellaisten katsomusten paljastaminen ja niiden perinjuurin hävittäminen on myöskin osa työväen luokkarintaman vahvistamistyöstä, samoin kuin luokkataistelun etu vaatii yleensä kaikkien virheellisten ja vaarallisten käsitysten paljastamista ja päättävää torjumista. Kaikenlaiset hoipertelut oikealta taistelulinjalta on armotta paljastettava ja hoipertelijat lyötävä. Vain oikea teoria ja oikeat menettelytavat saattavat työväenluokan voittoon viedä ja siksi ei voida sallia myöskään väärien katsomusten sietämistä. «Vapaamielisyys» tässä suhteessa johtaa mitä vakaviin vaaroihin ja turmioon.

Siksi on mitä laajimmille joukoille paljastettava sosialifascismin todellinen olemus, sen fascistinen osuus työväenluokan sortamisessa. Se seikka, että sosialifascistien mukana vielä kulkee joukko rehellisiä työläisiäkin, ei saa estää meitä nimittämästä sosialifascisteja niiden oikealla nimellä. Sosialidemokraattiset työläiset ovat tervetulleita yhteiseen taistelurintamaamme, jos he todella rehellisesti haluavat taistella kapitalismia, porvaristoa ja fascismia vastaan, mutta sosialifascistien johtajia vastaan käymme me mitä säälimättömintä taistelua, antamatta

heidän «vasemmistonsa» petolisten fraasien itseämme hetkeksikään häikäistä. Juuri nuo «vasemmistolaiset» fraasimaakarit me ensimmäisinä paljastamme. Sillä he ovat kaikkein vaarallisin vihollinen työläisarmeijan omassa leirissä. Tätä paljastamistyötä ei yleislakon aikanakaan kaikin paikoin, varsinkin maaseudulla, riittävästi suoritettu. Se laiminlyönti on kuitenkin nopeasti korjattava, koska vain sosialifascistit lyömällä voimme toteuttaa laajan työtätekevien joukkojen yhteisrintaman taistelussa porvaristoa vastaan.

Työväen taistelurintaman lujittaminen vaatii meidän kiinnittämään huomiotamme kaikkiin työväenluokan ryhmiin ja kerroksiin. Tässäkin suhteessa on laiminlyöntejä ja virheitä tapahtunut. Esim. suhtautuminen järjestymättömiin työläisiin ei aina ole ollut oikeata ja paljon on jällellä vielä vanhaa ammattikuntaista katsomusta, joka halveksii järjestymättömiä eikä halua sallia niiden osallistumista työväenluokan yleiseen taisteluun. Tämän katsomuksen ilmaus oli mm. Aj:n viimeisen edustajakokouksen päätös, jossa asetetaan sille kannalle, ettei järjestymättömiille tulisi myöntää avustusta taloudellisten taisteluitten aikana. Kun Suomen työväestöstä kuitenkin vain verrattain pieni osa on järjestynyttä, merkitsee tuo päätös itse asiassa työväen taistelukunnan huomattavaa heikentämistä, sillä ainoatakaan suurempaa taistelua — ja nykyaikana tulevat taistelut pääasiassa olemaan suuria taisteluita — ei voida voittaa ilman järjestymättömien taisteluun mukaan vetämistä. Se nähtiin mm. kuljetustyöläisten taistelussa, jossa aivan oikein avustettiin myöskin järjestymättömiä. Järjestymättömien työläisten aliarvioimista ilmeni edelleen oikein vahvassa mitassa. Väisäsen usein mainitussa kirjoituksessa, joka yleislakon epäonnistumisesta veti oikein «teoreettisen» johtopäätöksen, ettei järjestymättömiin voi luottaa taistelussa — vaikka enin osa järjestyneis-

täkin oli lakon ulkopuolella ja siis «epäluotettavia». Sellaisia katsomuksia vastaan on taisteltava, niiden turmioillisuus selitettävä ja järjestyneille työläisille osoitettava, että heidän taistelunsa, niin taloudelliset kuin myöskin ja ennenkaikkea poliittiset, vaativat järjestymättömien joukkojen mukaan vetämistä. Kuohunta-aikoina ovat järjestymättömät lisäksi usein herkempiäkin taisteluun ryhtymään kuin yleensä paremmassa taloudellisessa asemassa olevat järjestyneet työläiset. Siksi vaatiinkin tilanne suuren huomion kiinnittämistä, kokonaan uutta suhtautumista järjestymättömiin työläisiin nähden.

Sama koskee työväestön eniten sorrettuja kerroksia, maatyöläisiä, naisia ja nuorisoa, olkootpa he sitten järjestyneitä tai järjestymättömiä. Heidän olonsa ovat vielä huonommat kuin yleensä teollisuustyöläisten, heidän keskuudessaan on järjestäytymisprosentti hyvin pieni — nuorisoa kenties lukuunottamatta — mutta ovat he sitä huolimatta tilaisuuden tullen herkästi valmiit astumaan työväenluokan yhteiseen taistelurintamaan. Voitiinpa yleislakon aikana havaita, että esim. nais työläiset kenties suhteellisesti paremmin ottivat osaa lakkoon kuin heidän miehiset toverinsa. Viime vuosina tapahtunut naisten ja nuorison lukumäärän huomattava lisääntyminen teollisuudessa yksinäänkin vaatii kiinnittämään heihin erikoista huomiota.

Suurempaa huomiota kuin milloinkaan ennen ansaitsee myöskin työtöntömyyskysymys. Se on päivänpolttava taistelukysymys. Työttömyyden tavaton laajuus antaa työttömyystaistelulle ensiluokkaisen tärkeän merkityksen yleisessä työväenluokan taistelussa. Yksistään senkin vuoksi on työttömän omakohtaiseen vaatimuksiensa puolesta käymään taisteluun — jonka on muodostuttava voimakkaammaksi ja kiihkeämmäksi kuin aikaisempina vuosina — yhdistettävä myöskin työssäolevien toiminta työttömien hyväksi: yhteiset kokoukset, työttömien

mielienosoituksiin osanotto, taistelu työstäerottamisia vastaan, työajan lyhentämisen puolesta 7 tuntiin, ylitöntekeä vastaan, kapitalistista rationalisoimista vastaan, tilaisuuden satuessa myöskin lakkoaseeseen tarttuminen työttömien puolesta. Tällainen toiminta on omiaan pienentämään juoppaa työttömien ja työssäolevien välillä, lähentämään heitä toisiinsa, lisäämään heidän taisteluittensa voimaa ja siten lujittamaan työväenluokan yhteistä taistelurintamaa.

Taistelu fascismia vastaan.

Tämä työväen luokkavoimien kokoaminen ja aatteellinen vahvistaminen on tärkeätä myöskin taistelua varten fascismia vastaan, joka viime aikoina erikoisen aktiivisesti on alkanut hyökkäyksen työväenluokkaa vastaan. Heti nälkälakkokamppailun jälkeen alkoi porvariston voimakas vastahyökkäys. Jo aikaisemminkin oli porvarillinen valtiovalta kiristänyt otettaan ja vaino-toimenpiteitään työväenluokan toimintaa vastaan. Muistakaamme vain Punaisen Päivän mielienosoituksia. Nälkälakkokamppailun aikana pani hallitus liikkeelle maan kaikki poliisivoimat, turvautuipa se suojeluskuntiin ja rajavartiojoukkoihinkin. Mutta vasta yleislakon jälkeen tapahtui oikein yleishyökkäys niin valtiovallan kuin «epävirallistenkin» fascistien taholta. Lapuan tapaus ja hallituksen siihen suhtautuminen, «kansalaiskokoukset» ja niiden selvästi fascistiset vaatimukset, hallituksen eduskunnassa lävitse piiskaama yhdistyslaki, joukkovangitsemiset ja muut porvariston ja hallituksen toimenpiteet olivat tämän yleishyökkäyksen ilmenemismuotoja. Työväenluokan vastarinta on kuitenkin ollut kovin heikkoa. Se on seurausta yleislakon epäonnistumisesta, joka osittain taannutti joukkojen taisteluhaluja ja saattoi johdon epäromään. Nyt ei kuitenkaan ole aikaa sitä itkeä. Taantumuksen hyökkäys tulee yhä lujittumaan. Kapitalismin pulan kiristyessä

lisääntyy myöskin sen raakuus, eläimellisyys, häikäilemättömyys. Fascismi on kapitalismin pulan ilmaus, porvariston viimeinen hätävara. Siksi ei työväestöllä olekaan mitään syytä lamaantumiseen ja toivottomuuteen. On otettava oppia tehdyistä virheistä ja niitä välttämällä varustauduttava uusiin taisteluihin.

Fascismia vastaan taistellessa on tietysti ensinnäkin selvitettävä työtätekevien joukoille, mistä oikeastaan on kysymys, on osoitettava fascismin todellinen olemus. Tällöin ei voi jättää huomiotta sitä seikkaa, että hallitus ja porvaristo on asettunut fascisteja tukemaan ja että fascismin ohjelmaa on alettu toteuttaa «laillista tietä». Yhtä suuren huomion kohteeksi on otettava se seikka, että sosialidemokratia on myöskin lujin sitein fascistisen rintaman osana. Sosialifascismi on fascismia sekin. Taistelua fascismia vastaan ei siis voi käydä, ellei samalla yhtä tarmokkaasti taistele myöskin sosialifascismia vastaan.

Fascismin olemuksen selvittämisen rinnalla on esitettävä myöskin, miten sitä vastaan on taisteltava. Sillä selvää on, että kaikin voimin on taisteltava fascismia vastaan, esiintyköönpä se sitten missä muodoissa tahansa. Tällöin on pyrittävä kasvattamaan työväen joukoissa voimakasta työväen puolustustahtoa fascismia vastaan. Sensuuntainen kasvatustoiminta on välttämätöntä, koska viimeaikainen kokemus on osoittanut, että tällaista voimakasta puolustustahtoa liian vähän on olemassa, ainakaan ei se ole pukeutunut mihinkään vastaaviin taistelutoimenpiteisiin. Fascistien on annettu aivan liian vapaasti ja häiritsemättä riehua ja mellastaa. Poliisi ei ole tullut niitä hillitsemään, vaikka sitä kuinka olisi avuksi huudettu. Eikä se tulekaan. Siksi onkin työväen enemmän kuin viime aikoina luotettava omaan voimaansa, turvaututtava omiin nyrkkeihinsä. Vielä eivät fascistihulikaanit ole niin voimakkaita, etteikö niitä monessa paikassa kyettäisi pitkässä

kaassa heittämään ulos työväen toimipaikoilta ja niiden lähettyviltäkin. Lujakätisiä ja pelkäämättömiä tovereita on kylliksi suojellakseen työväen kokouksia ja mielenosoituksia fascistien hajupommihyökkäyksiltä. Ja esim. lakkotaisteluitten aikana voidaan järjestää niin voimakkaat lakkovartiostot, että Pihkalan-kaartilaisienkin on oltava hiukan hiljempää kuin mihin ne viime aikoina ovat tottuneet. Tämä seikka on joukoille selvítettävä. Niiden on taas uudestaan huomattava, että jos ne vain haluavat oikeuksiaan vakavasti puolustaa, eivät kaikenlaiset poliisinyrkiäkään liaksi hännäile ja mielettömiä kieltojaan asettele. Työväen kokous — ja mielenosoitus oikeus ovat siksi kalliita asioita, että niitä ei noin vain voi pois luovuttaa, ei vaikkapa sitten olisi hiukan lujemminkin yhteenotettava.

Tällaisen puolustustahdon herättäminen ja työväen itsepuolustuksen järjestäminen kulloinkin sopivalla tavalla on yksi tämän hetken eniten huomiota vaativista tehtävistä. Siinä, samoin kuin muussakin toiminnassa, on käännettävä työpaikkojen puoleen. Siellä ovat työväen luokkavoimat koossa, siellä on työväen toiminta järjestettävä — entistä suuremmalla syyllä nyt, jolloin uudella kuristusslailla ja fascistien «suoralla toiminnalla» yritetään riistää viimeisetkin työväen itsenäisen toiminta-oikeuden tähteet. Työpaikoilla ovat työväen ammatilliset järjestöt, sinne on saatava työväen poliittiset ja mahdollisuuden mukaan muutkin järjestöt, siellä on järjestettävä työväen itsepuolustus, sinne on vedottava työttömyystaistelussa, sieltä on lähdettävä mielenosoituksille työväen oikeuksien puolesta, siellä on harjoitettava agitationia ja valistus-yötä päivän tärkeimmistä kysymyksistä. Sinne eivät mitkään kuristuslait ylety ja sinne on fascismin vaikea tunkeutua. Ja jos se sitä yrittää, on se heti lyötävä takaisin, ennenkun se pääsee syvemmälle juurtumaan. Jokaisesta työpaikasta luokkataistelun

linnoitus — se olkoon tunnuksenamme nykyisessä tilanteessa, jolloin taantumus kaikki voimansa ponnistaen kimppuamme hyökkää. Työpaikalla lyömme fascistit, siellä järjestämme taistelumme porvaristoa vastaan, siellä paljastamme ja riisumme aseista sosialifascismin, liitämme yhteen työläispataljoonien valtavan rintaman. Siellä olemme voittamattomat.

Loppusana.

Kapitalismin pula kiristyy. Amerikan talouspula tulee vaikuttamaan koko maailmaan. Suomen kapitalismi joutuu yhä vaikeampaan asemaan ja sen imperialistiset isännät eivät voi sitä auttaa, koska ne itsekin epätoivoisina ponnistelevat omasta pulastaan vapautukseen. Neuvostoliiton voimistuminen, siirtomaiden vapausliikkeen kasvu, imperialististen maiden työväenluokan vasemmistuminen ja vallankumouksellistuminen muodostavat taustan läheisimmän ajan taisteluille Suomessakin, jossa kehitys tapahtuu samaan suuntaan kuin muissakin kapitalistisissa maissa. Luokkataistelu kärjistyy. Yhä selvemmin asettuvat toisiaan vastaan imperialistien, kapitalistien, riistäjien ja sortajien leiri sekä työväen, köyhän talonpoikaiston, sortettujen siirtomaakansojen, kaikkien orjuutettujen ja riistonalaisten leiri. Välikerroksetkin ovat jo joutuneet liikukumistilaan ja luokkasuhteiden kärjistyessä on niiden pakko suorittaa valintansa näiden kahden leirin välillä. Sosialifascistit ovat valintansa jo suorittaneet. Ne ovat valinneet orjanomistajain leirin. Mutta niiden johdossa olevien joukkojen suurin osa tulee taistelun kärjistyessä yhtymään luokkatietoiseen taistelevaan proletariaattiin. Ja yhtynyttä proletariaatin taisteluarmeijaa ei kapitalismin armeija lopultaakaan kykene lyömään. Se yrittää sitä. Se lähettää tuleen fascistiset ryntäysrykmenttinsä. Ne ovat sen viimeinen pelastuksen toivo. Kaikki muut keinonsa on se jo koettanut. Mutta

tämäkään keino ei auta, ei voi auttaa. Sillä taistelussa karaistuvat myöskin proletariaatin joukot. Virheistä ja tappioista oppia ottaen lyövät he takaisin fascismin hyökkäykset. Eivätkä tyydy siihen. Puolustuksesta siirtyvät ne

hyökkäykseen ja tilanteen kehittyessä vallankumoukselliseksi valtaavat ne kapitalismin lujimmatkin linnakkeet ja jaoittavat ne maan tasalle.

M. S.

Trustiutuminen Suomessa.

Suomen kapitalistinen talous on ja noin kahden vuoden ajan potenut syvää kaikilla talouden aloilla ilmenevää kriisiä. On selvä, että tämä pula tulee kukistamaan suuren joukon pienyrittäjiä suuryhtiöiden, trustien eduksi. Pula tulee siis osaltaan, kuten tekevät kaikki pulat, jouduttamaan ja edistämään pääomien kasaantumista Suomessa. Suurliikkeet nielevät pienliikkeiden pääomia, joko suorastaan anastamalla tai alistamalla ne muuten johtonsa ja valvontansa alaiseksi. Ennestään itsenäisten tuotantolaitosten keskittyminen yhteisen johdon ja hallinnan alaiseksi ei suinkaan enenkään ollut mikään tuntematon ilmiö Suomessa. Mutta viime vuosina ja erittäinkin viime kuukausina on esiintynyt selviä merkkejä tämän kehityksen voimistumisesta.

Pyrkimystä markkinoiden jakoon ja myyntihintojen määrittelyyn oli jo ennen imperialistista sotaa Suomessakin havaittavissa. Jo v. 1892 perustetaan Suomen Puuhiomoyhdistys, jonka tehtävänä on kyssäolevan alan eri tehtaiden välisen kilpailun poistaminen järjestämällä tuotteiden myynnin ja määräämällä myyntiehdot. Ennen maailman sotaa oli myöskin pumpulitehtaiden ja sokeritehtaiden kesken olemassa sopimuksia, joissa sovitaan markkinoista ja myyntiehdosta. Kauppa- ja rakennusvalutavarain alalla toimivat Högfors A. B. ja A. B. Björneborgs sopivat, paitsi myyntiehdosta, myöskin myydessä noudatettavista hinnoista. Tämä sopimus on edelleenkin voimassa. Myöskin Suomen neijällä hevosenkenkätehtaalla — Inhan, Porvoon, Kuopion ja Tampereen — on

ollut keskinäisiä hintasopimuksia. Muutama vuosi ennen maailman sotaa perustivat tehtailijat Suomen metallikonttori-nimisen yhtymän, jonka tarkoituksena oli saada eri metallitehtaiden välinen kilpailu poistettua ja niistä kukin tuottamaan vain määrätynlaisia tuotteita. Tämä yritys ei kuitenkaan jäänyt pysyväksi. Useita muitakin markkinasopimuksia tehdään jo ennen sotaa, mutta markkinasuhdanteiden parantuessa niitä useammat hajoavat.

Maailmansodan jälkeen on Suomessa useilla teollisuusaloilla saaneet monopoliaseman suuryhtiöt. Suomen Sokeri Oy. on ottanut haltuunsa kaikki maan sokeritehtaat ja siten on yksinvalmistaja ja yksinmyyjä koko sillä alalla. Vuoden 1925 alussa aloitti toimintansa Kattohuopayhdistys, johon kuuluvat kaikki katto- ja raakahuopaa valmistavat tehtaat. Yhdistys, jonka «tarkoitus on olla yhdyssiteenä eri tehtaiden kesken, järjestää myynnit, antaa lausuntoja j.n.e. monopolisoit täydellisesti vastaavaa alaa. Jo v. 1905 perustivat Suomen lasitehtaat yhteisen myyntitoimiston, Suomen ikkunalasikonttorin. «Tämä konttori säännöstelee...myös jälleenmyyjäin myyntiehdot ja hinnat.» «Samoilla perusteilla toimii myöskin Suomen Pulloasioimisto, johon pulloja valmistavat tehtaat kuuluvat.» «Omituinen kartellisopimusmuoto on Suomen Naulakonttori. Se on Suomen huomattavimpain tukkuliikkeiden, siis tukkukauppiaiden, perustama, voittoa tuottamaan tarkoitettu avoin yhtiö naulojen myyntiä varten. Tehtailijat kokoontuvat sopimaan yhteisistä hinnoista eri nauhalajeille.» «Myös

Naulakonttori määrää kunkin tehtaan valmistuksen suuruuden aina vuodeksi kerrallaan prosenteissa (tai muina osuksina koko maan myynnistä.) (Kyösti Järvinen: Kansant. Aikakausk. v. 1930 ss. 54—55).

Trustiutumista monissa eri muodoissa on tapahtunut ja tapahtuu myöskin kaupan alalla. Esim. Helsingin Rakenusainekauppa Osakeyhtiö omistaa Hämeen Rautakaupan Hämeenlinnassa ja Rautakauppa osakeyhtiön Alstan Lahdessa sekä Kintauden naulatehtaat omistavan Koskensaaren O. Y:n osakeenemmistön. Stokmannin suurmyymälä omistaa Keravan puuseppätehtaan jne.

Yleisempää on kuitenkin keskittyminen ollut teollisuudessa. Suomen kapitalistien edustaja prof. Kyösti Järvinen sanoo siitä mm:

«...Mainittakoon Suomesta muutamia esimerkkejä konserneista, A. Ahlström O. Y:öön liitettiin v. 1909 entinen Paul Wahl & Co:n suurehko puutavara- ja rautateollisuusliike Varkauden tehtaineen sekä v. 1915 Karhula O. Y., joka taas on ostanut litalan lasitehdas O. Y:n. Osakeyhtiö Kaukaan Tehtaat omistaa O. Y. T. & J. Salvesenin, O. Y. Gustaf Cederberg & Co:n sekä Kaltimon Puhimo O. Y:n osakkeet. Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiöksi liitettiin v. 1920 Simpelen ja Jämsänkosken paperitehtaat sekä Myllykosken puuhimo. W. Rosenlew & Co O. Y. omistaa And. Kurt & Co:n, Porin Paperitehtaan, Himankan ja Ylivieskan ja J. C. Frenckeli & Poika osakeyhtiöiden osakkeet. Kymin osakeyhtiö, joka aikanaan muodostettiin yhdistämällä ennen itsenäiset Kymin, Kuusankosken ja Voikan tehtaat, osti v. 1916 kaikki Halla O. Y. osakkeet. Fiskars O. Y. omistaa myös Bilnäsin ja Inhan tehtaan osakeyhtiöiden osakkeet.» (Sama ss. 57—58).

Myöskin puuvillatehtaat suunnittelivat yhtymistä suuryhtiöksi ja on yhtyminen aivan lähiaikojen asia. Eräänlainen trusti on myöskin Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö. Suomen—Tukholman liikenteessä toimivat yhtiöt ovat

jakaneet keskenään kulkuvuorot. V 1927 joutui Suomen tulitikkuteollisuus kokonaisudessaan Ruotsalaisen maailman tulitikkustrustin haltuun. Mainittu trusti, jonka osakepääoma on noin 1.750 milj. Smk., kontrolloi jo v. 1927 150 tehdasta 28 maassa, s. o. noin 75% maailman tulitikki tuotannosta.

Trustiutumista ei tapahdu ainoastaan teollisuudessa, kaupassa ja liikenteessä, vaan tapahtuu myöskin pankkipääoman yhdistymistä. Suomen suurpankeista ovat Pohjoismaiden Yhdyspankki, Liittopankki, Helsingin Pankki ja Maakuntain Pankki syntyneet eri pankkien yhteenliittämisen kautta. V. 1929 joulukuussa sulatti Helsingin Osakepankki itseensä Atlas Pankki O. Y:n. Suurpankit suunnittelevat pankkien välillä olevan korkosopimuksen muuttamista siten, että pienten pankkien taholta tapahtunut kilpailu saataisiin lopullisesti poistettua ja ne yhä enempi suurpankkien haaraosastoiksi. «Mikäli näistä joku ei sopimukseen olisi halukas alistumaan, katkaisivat muut pankit kaikki liikesuhteensa tähän pankkiin, pakottaen siten senkin yhteistoimintaan.» (S. S. 231—30). Valtiovarainministeriö on myös hiljattain lähettänyt eri tarkastusviranomaisille kiertokirjeet, joissa kehoitetaan toimimaan korkojen alentamiseksi, siis saman tarkoituksen saavuttamiseksi. S. Sosialidemokraatti sanoo omasta puolestaan: «Lainanottajien ja koko tuotannollisen elämän kannalta voinee järjestelyn onnistumista myöskin toivoa, niin että varsinkin maaseudulla räikeäksi kehittyneen korkokilpailun kiristämä lainakorko saataisiin alenemaan siedettävämpiin rajoihin.» Siis myöskin sosdemit tekevät voitavansa trustiutumisen edistämiseksi. Eipä J. K. Paasikivi turhaan sanonutkaan, että yleinen käsitys trusteeihin nähden on muutunut myönteisempään suuntaan (K. I. 19: XII—29).

Suomen virallinen tilasto osoittaa, että sellaisia yhtiötä, joiden osakepääoma on yli 50 milj. Smk., oli Suomessa v. 1928 17 kpl. Niistä 3 puu-, 2 paperi-, 3 kutom-, 1 kivi- ja savi- ja 1 sokeriteol-

lisuudessa; 1 kaupan alalla ja 6 luotto-toiminnan aloilla. Näiden yhteenlaskettu osakepääoma teki 2.223 milj. Smk. (Suomen tilast. vuosik. v. 1929 s. 147).

Useat näistä yhtiöistä ovat läheisessä yhteistoiminassa keskenään, sopivat luottoista tuotannon määrästä, myyntihinnoista ym., joten on varmaa, että suuren osan pienliikkeistä on «antauduttava».

Viimeaikoina ovat trustistumispyrkimykset olleet kuitenkin kaikkein voimakkaimmat puutavarateollisuuden alalla ja tulee nykyinen pula sitä voimakkaasti edistämään.

Suomen puu- ja paperiteollisuus o.y.:den määrää ja niiden osakepääomien suuruutta v. 1928 valaisee allaolevat numerot:

Osakepääoma	Yhtiöiden luku.	
	paperiteollisuudessa.	puuteollisuudessa.
0,02 milj. Smk. . .	6	61
0,02—0,05 " . .	12	70
0,05—0,1 " . .	8	94
0,1—0,15 " . .	8	49
0,15—0,25 " . .	9	64
0,25—0,5 " . .	11	106
0,5—1,0 " . .	5	64
1,0—5,0 " . .	15	70
5,0—10,0 " . .	8	15
10,0—25,0 " . .	5	7
25,0—50,0 " . .	5	6
yli 50,0 " . .	2	3
Yhteensä . .	93	609

Paperiteollisuusosakeyhtiöiden osakepääoma oli yhteensä (1928) 679, 281,000 Smk., ja puuteollisuusosakeyhtiöiden 1, 135,542,000 Smk.

Mitä tilastossa osotettuun yhtiöiden määrään tulee, niin on huomattava, että suurin osa niistä on suuryhtiöiden välittömän määräysvallan alaisia. Ne esiintyvät toistaiseksi tilastossa itsenäisenä, mutta asiallisesti ovat suuryhtiöistä riippuvaisia. Noin 10 tämän alan suuryhtiötä hallitsevat Suomen puutavarateollisuutta. Tämän osottaa useat porvareidenkin lausunnot. Esitämme niistä yhden:

«Vientiteollisuudessa on vuoden 1913 jälkeen esiintynyt kehittymistä myöskin

siinä muodossa, että suuret yhtiöt ovat laajassa mitassa sulattaneet itseensä samalia alalla työskennelleitä yhtiöitä. Siten on maahamme muodostunut kokonaan tai pääasiallisesti puunjalostuksen alalla toimivia liikkeitä, jotka oloihimme nähden ovat saaneet suurisuuntaisen laajuuden, esim. A. Ahlström OY, Kymmene Ab, Enso-Gutzeit OY., Kajaanin Puutavara OY.—Ab. Uleå Oy., Ab. Kemi Oy, C. A. Serlachius Ab., W. Rosenlew & E:o Ab., yhtyneet Paperitehtaat OY., Ab. Kaukas Fabrik, Haarlan tehtaat, Hackman C-O ja viime aikoina myöskin valtion puunjalostusteollisuus.» (Br. Suviranta: Taloud. asema s. 73).

Lisäksi on yhtiöiden lukumäärään nähden mainittava, että suurin osa pienistä yhtiöistä on vuonna 1930 «päättänyt» lopettaa toimintansa. Tästä johtuikin, että vuonna 1929 puutavaran vienti suureni v:een. 1928 verraten. Pienet yhtiöt «pyrkivät» kaikkiin mokomin ennen toimintansa lopettamista vapautumaan hallussaan olevista puutavaroista. Niinpä viimeisten tietojen mukaan on Suomessa jo yli 40 sahaa lopettanut toimintansa.

Mitä kotimaisiin puutavarateollisuuden alalla oleviin pääomiin tulee niin on selvästi havaittavissa, että puutavarakapitalistit pyrkivät ne yhdistämään, «sillä jos hyvin monet kilpailevat pienestä kakusta tulee jokaisen osalle vain pieni palanen.» (Br. Suviranta), Keskitymistä «vapaaehtoista» ja väkivaltaista (heikompi kilpailija pakoitetaan yhtymään tai ostamalla osake-enemmistö), on viime vuosina huomattavassa määrässä tapahtunut ja «kireä aika» tulee sitä nopeuttamaan.

Täydellisin tämän alan tuotantoharoista on ollut selluloosateollisuuden keskittyminen, jonka kaikki tehtaat, yhtä lukuunottamatta—luultavasti nyt jo sekin—kuuluvat Suomen Selluloosayhdistykseen. Paperitehtailta on ollut kaksi myyntijärjestöä, Suomen Paperitehtaitten Yhdistys ja Suomen Paperikonttori, näiden ulkopuolella on osaksi ollut Kymiyhtiö, joka on itsenäisesti

hoitanut myyntinsä läntisiin maihin. Myöskin puuhiomoteollisuudella on yhteinen myyntijärjestö. Nämä «ovat aika ajottain jakaneet myynnit eri tehtaille niiden omistamain koneiden luvun ja valmisteiden laadun mukaan». (K. J. Kansant. Aikausk. ss. 55). Yhteisten sopimusten mukaan toimivat faneeritehtaat edustavat noin 30% Suomen faneerin tuotannosta. Tämän lisäksi kuuluvat puunjalostuslaitosten omistajat Suomen puunjalostuslaitosten Keskusliittoon ja v. 1929 syyskuussa perustettuun Puutekniikan Tutkimuksen Kannatusyhdistykseen. Tämän alan tehtaista joutuu yhä suurempi määrä suuryhtiöiden haltuun, joko osake-enemistön oston kautta (esim. Kotkan ja Lohjan selluloosa tehtaat Raf. Haarlalle) tai muita pakkokeinoja käyttäen (Lepäkoski Fabrikers Ab ja Kajaanin Puutavara O.Y. y.m.). Sahanomistajista kuului v. 1929 Suomen Sahanomistajayhdistykseen 85% ja edustavat tähän järjestöön kuuluvat yhtiöt ja liikkeet noin 90% koko maan sahojen tuotannosta.

Kaikki mainitut järjestöt ovat lisäksi kiinteässä yhteistoiminnassa keskenään. Näitä «voidaan ehkä hyvällä tahdolla kutsua trusteeiksi mutta niiden toiminta ei ole tähdätty metsänomistajiamme vastaan», sanoo Sohlman, Suomen Puunjalostusteollisuuden Keskusliiton apulaisjohtaja ja jatkaa: «Niillä on sama tehtävä kuin Valiolla alallaan». (Taloud. päiv. kysym. s. 71). Nämä järjestöt esiintyvät yhdessä maanomistajia vastaan ja yhdessä maailman markkinoilla ja «ovat aika-ajoin jakaneet myynnit eri tehtaille niiden omistamain koneiden luvun ja valmisteiden laadun mukaan». (K. J. Kansant. Aikakausk. V. 1930 s. 55). Mutta Metsänomistajatkin ovat järjestyneet metsäkeskus O. Y. nimeseen järjestöön. Tämä merkitsee sitä, että kilpailu siirtyy alemmalta asteelta, pienyrittäjien välisestä, korkeammalle asteelle, trustien väliseksi ja tulee voimistumaan.

Puutavarakapitalistit pyrkivät yhtymään myöskin kansainvälisesti. Suomen ja Ruotsin välillä on jo useita vuosia

ollut puutavaravientiä koskevia sopimuksia, ja pyrkivät Suomen kapitalistit yhä läheisempään yhteistoimintaan Ruotsin ja Norjan vastaavan alan kapitalistien kanssa. Tällaisen yhteissopimuksen tuloksena möivät (1930 alussa) Suomen, Ruotsin ja Norjan puumassatehtaat puumassaa Ranskaan 210—250,000 tonnia v:ksi 1931. (U. S. 111—30) (Sivumennen mainittakoon, että Suomi kuuluu myöskin Europan superfosfaattiyhtymään). «Samoin Keski-Europan puutavaraviejät ovat liittyneet yhteen. Kysymyksessä on myös ollut koko Europpaa käsittävän järjestön muodostaminen.» (M. Kovero: Suomen vientiteollisuus s. 28). Vaikka eri maiden puutavarakapitalisteilla on paljon keskinäisiä ristiriitoja, niin yhteistä heille kaikille on taistelu Neuvostoliittoa ja Neuvostoliiton puutavaran vientiä vastaan. Tämä on tällä kertaa päätehtävä eri maiden puutavarakapitalistien väliseen pyrkimykseen määritellä maailman puutavaramarkkinat.

Samaan aikaan kun suuret puutavarayhtiöt pyrkivät saamaan pääomia trustiutumisen kautta puunjalostusteollisuuteen siirtymistä varten, painostavat ne valtion tuen välttämättömyyttä «pahana aikana». Tässä on tietenkin ensi tilalla kysymys suurkapitalistien verotuksesta. S. A. Sohlman kirjoittaa: «Valtion virkamiehet, joilla ei ole tarpeellista asiantuntemusta... ja joista useilla on suuret taipumukset valtiotalismiin (tarkoittaa valtiokapitalismia. V. H.) ja valtion liiketoiminnan ihailuun, ovat viime aikoina päässeet liian huomattavasti vaikuttamaan valtiovalan suhtautumiseen yksityiseen puunjalostusteollisuuteen». (Taloud. päiv. kysym. s. 66). Solitander taasen kirjoittaa samasta asiasta: «Kaikki kansanvalta on tähän sakitoimintaan (tarkoittaa valtiokapitalismia, josta käyttää kollektivismi nimitystä. V. H.) taipuisaa ja suomalaisilla on siihen erikoinen luontainen taipumus». (!) (Taloud. päiv. kysym. s. 61). Valtion osuus puunjalostusteollisuudessa, ellemme ota huomioon sahoja, on viime vuosiin saakka ollut

vähäinen, mutta luonnollisesti metsiensä turvin valtio pyrki puunjalostuslaitoksia perustamaan. Sitä todistaa m.m. se, että valtio hankki Enson-tehtaiden osakeenemmistön ja aivan hiljattain valmistui valtion selluloosatehdas Veitsiluotoon. Suurten yhtiöiden etujen mukaista taasen on, että puunjalostusteollisuus keskittyy kokonaisuudessaan niiden käsiin. Sitä vartenhan suuryhtiöt ovat suuren joukon pienyrittäjiä tuhonneet ja lisää tuhoavat, että heidän monopoliasemansa olisi täydellinen ja että yhtenä trustina ollen voisivat halventaa raaka-aineiksi tarvittavan puutavaran hinnan sekä yksityisten että valtion mailla. Tietenkään eivät Suomen puutavarakapitalistit ole sellaista «kollektivismia» vastaan, jolloin suuryhtiöt saavat yksinvaltiaana sanella valtion koko politiikan. On merkittävä se, että suuryhtiöiden vaikutus valtion politiikkaan on viimeaikoina voimistunut. Selvimpänä ilmaisuna tästä voidaan pitää sitä, että suuryhtiöiden verotusta helpottavaa lakiehdotusta valmistamaan asetti valtioneuvosto v. 1929 erityisen komitean. Nyt (v. 1930) onkin tämän komitean ehdotus valmistunut. Siinä sanotaan m.m.:

«Meidän nykyisen osakeyhtiöverotuksemme vaikutus taloudelliseen elämään

on varsin haitallinen. Se hidastuttaa välttämätöntä pääoman muodostusta, estää taloudellisten yritysten vakauttamista ja vahvistumista, vieläpä senkin kautta, että se on omiaan ehkäisemään vaikeuksissa työskentelevien yritysten tarpeellista uudestaan järjestelyä (sanerausta). Ja mikä on erikoisesti huomioon otettava: tämä verotus vaikeuttaa teollisuutemme kilpailukyky muiden teollisuuden kanssa. Pankkiliikkeessä maiden korkea verotus koroittaa luotonantokorkoja ja on siten omiaan ylläpitämään pääoman puutteen vuoksi maassamme vallitsevaa muutenkin korkeaa korkokantaa.» (K. I. 7, II—30).

Tämä mainitun komitean lausunto johon komiteaan ovat kuuluneet m.m. pankinjohtaja: Paasikivi (puheenj.) ja sosdem Keto ja Tanner, osoittaa että suuryhtiöiden vaikutusvalta maan politiikassa on viime aikoina lisääntynyt. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö suuryhtiöiden verotusta vähentävää lakia aivan lähiaikoina Suomessa säädettäisi. Tämäkin tulee osaltaan suuresti edistämään trustitutumista, pienten yrittäjien tuhoutumista ja yleistä pääomien keskittymistä.

U. Häkli.

Euroopan työtätekevien talonpoikien kongressi.

Euroopan monimiljoonaiset talonpoikaisjoukot ovat liikehtimistilassa. Sen ilmauksena on pidettävä Berlinissä äsken (maalisk. 27—29 pnä) koolla ollut Euroopan talonpoikaiskongressia, jossa oli edustettuna noin parinkymmenen eri maan työtätekevä talonpoikaisto.

Syynä tähän liikehtimiseen on se tavaton ahdinkotila, johon työtätekevä talonpoikaisto on kapitalistisen valtakomennon aikana vajonnut. Kongressin tarkoituksena olikin etsiä ulospääsyä nykyisestä tilanteesta.

Työtätekevän talonpojan asema on ollut jo ennen parhaillaan Euroopassa

vallitsevaa teollisuus- ja maatalouspu-laa kovin keho, sitä on painanut ankara porvarillisen valtion säilyttämä verokuorma, pankkivelat ja teollisuus— ja maakapitalistien harjoittama riistäntä. Mutta nykyinen pulakausi on sen lisäksi vielä huomattavasti entisestäänkin kurjistanut heidän asemaansa.

Yleisenä ilmiönä on n.s. saksien leveneminen. Se merkitsee, että maataloustuotteiden ja teollisuustuotteiden hintojen välinen ero lisääntyy. Talonpojalle käy vaikeaksi ostaa välttämättömiä tarvikkeitaan. Tässä pelaa itsevaltaista osaansa monopolipääoma,

joka sanelee maataloustuotteille hinnat köyhäin talonpoikain vahingoksi.

Porvarilliset «maataloustuntijat» ovat viime aikoina koettaneet pohtia ulospääsyä maatalouspuiaista (m.m. Geneven neuvottelu). Heidän suosittelimansa päätie on maatalouden koneellistuttaminen ja rationalisoiminen. Se merkitsee traktorien, kombainerien ja sähkön käyttäntöön ottamista. Mutta tähän kykenevät vain kapitalistit. Pien- ja keskivarakkaat talonpojat eivät kapitalistisissa maissa kykene ostamaan tällaisia koreuksia. He eivät kykene kilpailemaan suurtuotannon kanssa ja joutuvat täydelliseen riippuvaisuuteen suurtilallisista, riistäjä-talonpojista (kulakeista) ja pankeista.

Sellaiset porvariston toimenpiteet kuin suojelustullit, vientipalkkiot, tuontimonopolit, jne. hyödyttävät vain suurmaanomistajia. Ne vieläpä huonontavat työtätekevän talonpoikaiston asemaa.

Myös on otettava huomioon suuri maan nälkä, joka monissa maissa on aivan huutava. Talonpoikaiston kymmenet miljoonat omistavat useissa maissa vain mitättömän pienen prosentin viljelyskelpoisesta maasta, sensijaan kuin tilanomistajain ja suurviljelijäin harvalukuisella joukolla on käsissään suurin ja kaikista parhain osa maista. Esim. Puolassa 65 prosenttia talouksista pitää hallussaan vain 14 pros. viljelyskelpoisesta maasta. Tilanomistajilla, jotka muodostavat talouksista 0,6 pros. on taas hallussaan 45 pros. maista. Unkarissa on 1,3 pros. talouksista hallussaan 50 pros. maista. Ranskassa on 38 pros. talouksista hallussaan vain 2,5 pros. maista. Monissa maissa on huomattava osa talonpoikaistosta maatonta. Tämä pakottaa talonpoikaistoa vuokraamaan maata ja maksamaan kovin korkeat vuokrat (nälkävuokraajat).

Tämän ohessa mainittakoon, että työttömyys maatyöläisten keskuudessa kasvaa ja heidän palkkansa alenevat.

Ne «agraarireformit», joita eri maissa on viimeisen kymmenen vuoden aikana reistailtu, eivät ole siis suurten työtätekevien talonpoikaisjoukkojen asemaa parantaneet, vaan se on huonontumis-

taan huonontunut. Tämän yhteydessä kyllä vahvistetaan maaporvaristoa, joka muodostaakin monissa maissa fascistisen liikkeen tukiaineksen.

Kieltämättä on työtätekeville talonpojilla ollut usko, että asiat on parannettavissa vallanpitäjien kanssa neuvottelemalla ja heille hädänalaista asemaansa selittelemällä. Mutta ei talonpoikakaan mahdolltomuuksia loppumattomiin usko. Yhä suuremmat talonpoikaisjoukot näkevät, että herra ja riistäjä on vihollinen, jonka kelkassa istuminen on lopeuttava.

Tämän ilmauksia ovat talonpoikain liikehtimiset ja jopa suoranaiset aseelliset esiintymisetkin eri maissa (aivan äsken Italiassa). Talonpojat esittävät jyrkässä äänilajissa vaatimuksiaan ja painostavat porvaristosta ja suurtilallisten holhonnasta vapautunutta toimintaa. Tämä taas lisää fascististen menetelmien käyttämistä talonpoikaisliikettä kohtaan. Useissa maissa on talonpoikien esiintyminen vaatimustensa puolesta väkivaltaisesti tukahdutettu ja heidän järjestönsä hajoitettu (esim. Rumaniaassa). Tämä kaikki kärjistää luokkataistelutilannetta maaseudullakin.

Talonpojat järjestivät kansainvälisen kongressinsa aivan oikealla ajan kohdalla. Jo eri maissa suoritettu kongressin valmistuskamppailu osoitti, että kongressi tulee kulkemaan työtätekevien talonpoikien etujen vaatimaan suuntaan. Eri maissa pidetyt talonpoikain kokoukset lausuvat selvästi, että talonpoikaisto voi vapautua tukalasta asemastaan vain kaikkien sorrettujen ja riistettyjen talonpoikain yhteistoiminnalla liittossa proletariaatin kanssa, väsymättömällä taistelulla tilanomistajia ja kapitalisteja vastaan. Tämä henki vallitsi myös kongressissa ja sen työssä.

Kongressin päiväjärjestyksessä on olleet seuraavat kysymykset: 1) Työtätekevän talonpoikaiston taloudelliset kysymykset. 2) Taistelu imperialistisia sotia ja fascismia vastaan. 3) Organisaatoriset kysymykset.

Kongressi käsitteli kokolailta tyydyttävällä tavalla eri kysymyksiä. Talou-

dellista asemaa (maatalouspulaa, velkaantumista, veroja, tullikysymyksiä, maanvuokraa, jne., käsiteltäessä todettiin mm., että talonpojan on omaisuus kaikissa kapitalistisissa maissa suuremmassa laajuudessa joutunut pankkien ja rahanlainaajien käsiin. Senvuoksi kapitalistisen järjestelmän ylläpitäminen merkitsee työtätekevän talonpoikaiston köyhdyttämistä ja proletarisointia. Samalla paljastettiin ne metkut, joilla hallitseva luokka hämää talonpoikaistoja pitäen sitä talutusnuorassaan. Talonpojan peijäämisessä näyttelevät huomattavaa osaa kaikki ne talonpoikaistjärjestöt, jotka tukevat tavalla tai toisella kapitalistista komentoa.

Sodanvaarakysymys sai osakseen myös suurta huomiota. Todettiin, että sodanvaara on yhä lisääntymässä imperialismin keskinäisten vastakohtien vuoksi yhdeltä puolen ja Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön menestymisen vuoksi toiselta puolen, jota kapitalistit tahtovat ehkäistä hinnalla millä hyvänsä.

Kongressi veti sen loppupäätelmään, että on taisteltava tarmokkaasti työtätekevän talonpoikain köyhdyttämistä

ja proletarisoinnista vastaan, kapitalistisen järjestelmän hävittämiseksi ja työväen ja talonpoikien hallituksen puolesta.

Kongressi muodosti johtopäätösten mukaisia vaatimuksia ja vetosi Euroopan talonpoikiin vetääkseen heidät toimintaan kongressin viitoittamalla tiellä.

Erikoisesti korostettiin yhteistoiminnan välttämättömyyttä siirtomaiden työtätekevien miljoonien ja Euroopan työtätekevien välillä.

Organosatoorisista toimenpiteistä mainittakoon Euroopan talonpoikaistkomitean muodostaminen, jonka tehtävänä on valvoa tehtyjen päätösten toteuttamista.

Mahdollisista puutteellisuuksista huolimatta täytyy kongressin suorittamaan työhön kiinnittää huomiota. Se tulee epäilemättä olemaan yhtenä huomattavana sysäyksenä siihen, että myös Euroopan työtätekevän talonpoikaiston kehitys ja sfirtyminen vallankumouksen tielle tulee tapahtumaan yhä suuremmassa määrässä ja yhä nopeammalla tempolla.

K. Kajava.

KATSAUKSIA.

Suomen ja Saksan välinen kauppasopimus.

Saksan ja Suomen välillä viime vuonna solmitun uuden kauppasopimuksen radifioiminen on Saksan valtiopäivien taholta tuottanut suuria vaikeuksia. Se jätettiin valtiopäivien vahvistettavaksi jo 25 päivä marraskuuta, jonka jälkeen kauppapoliittinen valiokunta on käsitellyt sitä useamman kerran ratkaisuun pääsemättä. Maaliskuun lopulla oli se jälleen esillä mutta yhtä huonolla menestyksellä. Vahvistamista vastustavat pääasiassa suurmaanomistajat, joiden vaatimuksesta tämä vuoden 1926 kauppasopimukseen yhtyvä lisäsopimus alkujaan on tehtykin. Lähimmän aiheen siihen antoi Saksan viime vuonna toimeenpanema voitullin korotus. Vanhan sopimuksen mukaan maksoi Suomi Saksaan vietävästä voista tulla 27:50 Saksan markkaa 100 kilolta, mutta uudessa sopimuksessa täytyi Suomen

tyytyä maksamaan 50:— Saksan markkaa. Mutta saksalaiset suurtilalliset eivät ole vielä tähänkään tyytyväisiä. Ne vaativat tulleja myöskin Suomessa tuotavalle juustolle ja jarruttavat sentähden kauppasopimuksen hyväksymistä.

Paitsi Suomen ja Saksan suurmaanomistajain etujen vastakkaisuutta, törmäävät sopimuksen hyväksymisen yhteydessä vastakkain myöskin Saksan maanomistajain ja teollisuuden harjoittajain edut. Vastalahjaksi voitullin korotuksesta myönsi Saksa nimitäin Suomelle erinäisiä helpotuksia paperiselluloosa- ja puuteollisuuden valmistettien tuonnille siis Saksan teollisuuskapitalistien kustannuksella. Sen lisäksi vaikeuttaa sopimuksen vahvistamisen viivytyksellä kauppasuhteiden entisellään säilymistä. Tilanteen ollessa epäselvä Saksan ja Suomen välillä, valtaa englantilainen teollisuus sillä aikaa yhä enemmän alaa Suomen markkinoilla. Sentähden ovat saksalaiset teollisuuspiirit

hiukan hermostuneita sopimuksen voimaan tulon viipymisestä. Berliiniläinen „Teollisuus ja kauppa-lehti” selitteleeikin miten vuoden 1926 kauppasopimus on ollut edullinen Saksan viennille Suomeen. Kun Saksan vienti Suomeen oli sodan edellä 97:50 miljoonaa Rmk. ja tuonti Suomesta 45,2 milj., vientivoiton tehdessä siis 52,3 milj. Rmk. niin kohosi se 1926 jälkeen seuraavasti:

	V u o s i		
	1927	1928	1929
Saksan vienti Suomeen	154,9	217,2	188,2
Saksan tuonti Suomesta	112,3	126,0	114,2
Vienti voitto Saksan hyväksi . .	42,6	91,2	74,0

Sentähden varoittaa mainittu lehti maanomistajia itsepäisyydessään panemasta menettämisaaralle alttiiksi noin 100 milj. Rmk. vientiylijäämää. Se selittää, että juustotullin määrääminen Suomesta tuotavaa juustoa vastaan on pienestä merkityksestä, sillä Suomesta on tuotu juustoa vain noin 2,5 milj. Rmk. arvosta. Sen lisäksi vaatisi juustotullin hyväksyminen jälleen uusia myönnetyksiä Suomelle sieltä Saksaan tuotavien teollisuustavaroiden suhteen, toisin sanoen saksalaisten teollisuusharjoittajain kustannuksella. Mutta ennen kaikkea on lehden mielestä varottava englantilaisten kilpailijain valtaamasta verrattain tärkeitä suomalaisia markkinoita.

* * *

Suomen varustelu merisotaa varten.

Suomen sotavarusteluissa Neuvostoliittoa vastaan on yhtenä hyvin tärkeänä kysymyksenä noussut myöskin kunnollisten korjaustelakoiden rakentaminen sotalaivojen korjausta varten. Niitä tarvitaan omiakin sotalaivoja ja jäänmurtajia varten, mutta varsinkin Englannin sotalaivoja varten, jotka sodan syttyessä valtaavat Suomen vesistöt. Hallituksen asettamana on Suomessa työskennellyt erityinen komitea tutkien, olisiko kuivatelakka vaiko uivatelakka soveliaim. Joku aika sitten valmistuneessa mietinnössä ehdottaa komitea, että jo Helsingissä sijaitsevaa kuivatelakkaa laajennetaan ja sen lisäksi sinne rakennetaan vielä uivatelakka. Kuivatelakan tulisi olla vähintään 128 m. pitkä, 20 m. leveä ja sulkukynnyksen syvyys 7 m. Uivan telakan kantokyky tulisi taas olla 2750 tonnia. Molempien telakoiden rakentamisen on laskettu maksavan 24,5 milj. Smk. Niiden rakentamiseksi tulisi valtion myöntää 6 milj. kuoletuslaina.

Samoin antaisi Helsingin kaupunki myöskin 3 milj. Smk:n suuruisen korottoman lainan. Komitea ilmoittaa samalla, että Helsingin on jo antanut Hietalahden laivatelakka ja mekaaninen tehdas OY:lle 3milj. korottoman iainan uivan telakan rakentamista varten, joten se neuvoo valtiota mainitulle firmalle antamaan myöskin kuivatelakan laajentamisen.

* * *

Ulkomaisten pääoman kilpailu Suomessa.

Viime vuonna ilmoitettiin, että helsinkiläisen sähköliikkeen OY Gottfrid Strömbergin osake-enemmistö, tarkemmin sanoen 54%, oli joutunut Yleis-Ruotsalaiselle Sähkö OY:lle. Äskettäin ovat sanomalehdet julkaisseet tiedon, että ruotsalaisen yhtiön olisi täytyntä luovuttaa puolet osakkeistaan schweitsiläiselle sähköliikkeelle Brown Boveri. Kuten ilmoitetaan, olisi schweitsiläinen liike käyttänyt yhtenä pakoituskkeinona osakkeiden saantiin niitä kauppasopimuksia, jotka sillä on ollut G. Strömbergin liikkeen kanssa. Viimeainittu on nimittäin ollut schweitsiläisen liikkeen edustaja Suomessa ja siinä ominaisuudessaan välittänyt kaupat mm. Suomen parhaillaan rakentamien sotalaivojen varustamisesta sähkökoneilla. Sweitsiläinen firma uhkasi jättää tämän sopimuksen täyttämättä, jos ei saa määrättyä määrää Strömbergin osakkeita haltuunsa. Sen lisäksi sanotaan osakkeiden luovuttamiseen vaikuttaneen myöskin suurten sähkötrustien kesken joku aika sitten tehdyn sopimuksen markkina-alueiden uudestaan jakamisesta.

* * *

Valkenee

Nin kehasee «Suomen Kauppa-lehti» Suomen pankin tilaa käsittelevässä neljänneksivuosisikatsuksessaan. Osuuskassojen Keskuslainarahaston Ranskasta saaman 300 milj. rankin lainan avulla on kapitalistisen Suomen onnistunut osittain järjestää puian johdosta hyvin kireitä rahaasioitaan. Suomen Pankin välitön uloslainaus lisääntyi kyllä kuluvan vuoden I neljänneksen aikana 87 milj. markalla, kun se edellisenä vuotena teki vain 64 milj., mutta lainana oleva määrä oli nyt kuitenkin 15 milj. mk pienempi kuin viime vuonna. Vekselien uudelleen diskonttaaminen aleni viime vuonna 1nelj. aikana 88 milj., ollen sellaisten vekselien arvo Suomen Pankissa silloin 589 milj. Tänä vuonna aleni uudelleen diskontattujen vekselien arvo vastaavana aikana 170 milj., ollen niiden kokonaissumma enää vain 380 milj. mk. Suomen Pankin ulosantamain lainojen kokonaissumma 1261 milj.

mk. oli 240 milj. pienempi kuin vastaavana aikana v. 1929, mutta silti vielä 309 milj. suurempi kuin 1928. Kun valuuttavarasto aleni v. 1929 1 nelj., aikana 26 milj., ja 1928 aina 283 milj., niin lisääntyi se tänä vuonna juuri mainitun Ranskasta saadun lainankautta 263 miljoonalla Smk:lla. Helsingin kaupungin Amerikasta saaman 10 milj. dollarin lainan toi votaan vielä edelleenkin auttavan tätä raho-olojen vakiintumista.

Mutta ettei edellämainittu silti likikään vielä merkitse pulan voittamista, tuotannon lamakausi yhä vain jatkuu, osoittaa mm. se, että protestiin menneiden vekselien arvo saavutti maaliskuulla jälleen uuden rekordin. Vuoden 1928 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana protestoitiiin 1458 vekseliä eli 6,935,638 mk:n arvosta, v. 1929 3,069 vekseliä, ja 18,750,967 mk, mutta tänä vuonna jo 5,726 vekseliä ja 38,791,60 mk arvosta. Tilanne ei ole siis vielä läheskään voitettu. Sen lisäksi olettaa »Mercador», että lainoilla saatujen rahojen sijoittaminen voittoa tuottavasti tulee tuottamaan vaikeuksia. Mutta joka tapauksessa uskovat porvarit saatujen lainojen aiheuttavan korkokannan alenemisen.

* * *

Vaikeudet Suomen puutavaran myyn- nissä.

Suomalaisten ammattilehtien mukaan me-
nee puutavara tänä vuonna hyvin huonosti
kaupaksi. Varsinkin pääostaja Englanti on
hyvin vastahakoinen kauppohen tekoon. Kai-
kein parhaita lajeja on jonkun verran kysely
aikaisempaa laivausta varten, mutta kesä-
kuun lopun ja heinäkuun laivausta varten ei
ole juuri ollenkaan kysyntää. Pienten ja kes-
kikokoisten sahojen on miltei mahdoton saa-
da kauppia. Ostajat täydentävät vain van-
hoja varastojaan. Sikäli kuin kauppia on
voitu tehdä, on se ollut mahdollista vain
hyvin alhaisilla hinnoilla. Hyvänä hintana
pidetään jo 12:10 dollaria standartilta 7 tuumia
mutta sitäkin on miltei mahdoton saada. Rans-
kasta ja Saksasta on saatu hiukan parem-
pia hintoja, mutta sinnekin on voitu myydä
vain joitakin harvoja lajeja ja pieniä määriä.
Kokonaan lamassa ovat Hollannin ja Belgian
markkinat. Kaikkien vätitetään odottavan
Neuvostoliiton tarjouksia.

* * *

Pääomat keskittyvät.

Saksalaiset lehdet kertovat, että Hamburg
Amerikan Linjan ja Norddeutscher Lloydin
välillä jonkun aikaa käydyt, neuvottelut ovat
nyt johtaneet 50 vuodeksi tehtyyn sopimuk-
seen 1) tonniston pariteetista, 2) yhteisistä

aikatauluista, 3) agentuurin yhdistämisestä
ja 4) laivain rakentamisesta. Näin yhtyneen
kahden suurliikkeen pääomat olivat kummal-
lakin n. 160 milj. Rmk. Hamburgin linjan lai-
vojen arvo on 279 ja Lloydin 242 milj. Koko
tonniston yhteinen arvo lasketaan n. 600 milj.
Rmk. Kun ottaa huomioon myös näiden kah-
den suuryhtiön hallitsemat sivuyhtiöt, niin
hallitsevat samat miehet nyt tämän uuden
yhtymisen kautta 2,560,000 registeritonin
suuruista laivastoa, mikä on maailman suur-
in alallaan.

* * *

Amerikalainen Amerikan ja Englan- nin kapitalismin välisestä kilpailusta.

Jotenkin samoihin aikoihin kuin tuli tode-
tuksi Lontoossa koossa olleen merivarustus-
ten vähentämiskonferenssin täydellinen epä-
onnistuminen, julkaisi muuan amerikalainen
kirjailija Ludvell Denny kirjan nimellä »Ame-
rikka valtaa Euroopan». Jo kirjan kolmannel-
la sivulla sanoo tekijä: »Sota Amerikan ja
Iso-Britanian välillä on paljon suuremmassa
määrässä mahdollinen kuin minkään muiden
maiden välillä. Tämä ei merkitse,—sanoo te-
kijä varovaisesti—että sota on kiertämätön,
mutta se merkitsee, että syyt, jotka johtivat
muihin sotiin, mutta erityisesti sotaan Eng-
lantia vastaan, ilmenevät nyt englantilais-
amerikalaisissa suhteissa hyvin terävässä
muodossa». Vähän myöhemmin sanoo hän:
»Maailmassa ei ole tilaa kahdelle niin suu-
relle keskenään taistelevalle valtakunnalle
kuin ovat Iso-Britania ja Yhdysvallat. Joko
Englanti tulee tunnustamaan Yhdysvaltain
johdon rauhallisesti, tai se joutuu veristen
tapausten. eteen. Ne ehdot, jotka antoivat
Englannille voiman, aiheuttavat nyt sen
heikkouden Sen maantieteellinen eristynei-
syys kuuluu jo menneisyyteen». Kirjansa lo-
pussa julistaa tekijä suurieleisesti: »Me olim-
me joskus britanialainen siirtomaa, mutta Bri-
tania tulee meidän siirtomaaksemme ennen-
kuin se tuhoutuu, eikä vain nimellisesti,
vaan asiallisesti. Koneet tuottivat Iso-Brita-
nialle maailmanvallan, nyt antavat parem-
mat koneet Yhdysvalloille vallan maailman ja
Englannin yli».

Suuria sanojansa todistelee kirjoittaja sil-
lä, että Amerikka on tullut yhä rikkaammak-
si sen sijaan kuin Englanti on pysynyt pai-
kallaan tai suorastaan taantunut. Tekijän
mukaan Amerikan rikastuminen ei johdu so-
dasta. Sen sotakustannukset tekivät 35 milj-
dollaria ja kansallistulot, jotka v. 1913 olivat
34 miljardia olivat 1923 mennessä alentuneet
31 miljardiin dollariin. Sen rikastuminen on
johtunut siitä, että sen kapitalismi on sodan
jälkeen osannut käyttää hyväkseen maan
suunnattomia luonnonrikkauksia parempien
koneiden avulla yksinkertaistuttanut, stan-
dardisoanut ja keskittänyt tuotannon. Kun

Amerikan kansallisomaisuus laskettiin v. 1922 320 miljardiksi dollariksi, niin kohosi se 1929 mennessä jo 481 miljardiin. Englannin kansallisomaisuus laskettiin 1929 vain 120 miljardiksi. Englannin vienti on sitten 1913 laskenut 5%:lla, mutta Amerikan nousut 48%:lla. Englannin omista siirtomaissa alenee sen osuus kaupassa, mutta Yhdysvaltain osuus siellä kasvaa. Erityisessä luvussa esittelee Denny, miten Amerikkalainen pääoma on valtamaassa koko maailman. Englannin ulkomaankauppa on passiivinen, mutta Yhdysvaltain aktiivinen. Tosin edellisen ulosvietyt pääomat (n. 20 miljardia doll.) ovat suuremmat kuin Yhdysvaltain (15 miljardia), mutta jälkimäinen lisää niitä vuosittain 1,100 miljoonalla ja Englanti vain 700 miljoonalla dollarilla «Neuvonantajien» nimellisenä kontroleeraa Amerikka useiden valtakuntien rahasioita ja asettaa diktaattoreita samalla kuin antaa lainoja. Sellaisista mainitaan Machado Kuballa, Leguia Perussa, Borno Haitissa, Pilsudski Puolassa, Horthy Unkarissa ja Mussolini Italiassa. Denny ihmettelee, että Amerikka kuvataan joksikin «Schylockiksi» (ahne koronkiskuri Shakespeeren näytelmässä), se on antanut Ranskalle anteeksi 60,3% italialle 80,2% ja Englannille 30,1% niiden sille maksamatta olevista sotaveloista.

Näiden kohden maan keskinäisen kilpailun kohteista esittää kirjailija ensinnäkin kilpailun maailman raaka-ainelähteistä. Siinä on Englannilla vielä toistaiseksi etumatka. Hyödyllisistä kivennäisistä, joita lasketaan 28 hallitsee Englanti 21 ja Yhdysvallat vain 6. Mutta niistäkin on esim. Englannin osuus hiilen tuotannossa alentunut 1913—1925 85%:sta 75%:een, samoin talkkiran tuotannosta 13%:sta 9%:ään. Amerikka hallitsee ku-

parin (78%) ja sinkin (45%) tuotantoa, Englanti sensijaan nikkelin ja tinan tuotantoa. Viimemainitunsuhteen on Amerikka kuitenkin valtaamalla Bolivian tinakentät murtaut äskettäin Englannin ylivailan, joka johti englantilais-amerikkalaisen tinatrustin perustamiseen. Maailman gummituotannosta oli Englannilla vielä v. 1922 hallussaan 77% mutta amerikkalaisten gummi-istutusten ja erinäisten valtausten kautta on Englannin osuus sen jälkeen vähentynyt puoleen. Erityisessä luvussa käsittelee tekijä myöskin näiden kahden maan kilpailua maailman öljylähteistä, jossa taistelussa vaaka on kallistunut huomattavasti Amerikan puolelle. Se on tapahtunut suureksi osaksi Neuvostoliitosta saadun öljyn avulla, joka on tehnyt Amerikalle mahdolliseksi ahdistaa Englantia Intian öljymarkkinoilla. Amerikan voittoon kemiallisen teollisuuden alalla on teki hän mukaan vaikuttanut myöskin Amerikan liitto Saksan kanssa.

Dennyn kirja osoittaa siis, että Amerikka ja Englanti esiintyvät päävastustajina maailman imperialismien keskinäisessä taistelussa. Se osoittaa, miten suunnattomassa määrässä näiden kahden maan väliset ristiriidat voivat kasvaa. Mutta sen sijaan pyrkii se olemaan huomaamatta, niitä sisäisiä ristiriitoja, jotka Amerikalla on tällä tekijän niin suurin elein kuvaamalla ja kuvittelemalla voiton tiellä. Parailaan jatkuva Amerikan kapitalismin pula on vakava muistutus sen tien ohdakkeisuudesta ja epävarmuudesta. Ne ristiriidat tulevat kukistamaan amerikkalaisen kapitalisminkin sosialismin eduksi ennenkuin se on ehtinyt saavuttaa sen runoilijain ihannoiman ja ennustaman yksinvalian maailman taloudessa.

J. L.